

# DARBININKAS

KAIP LIETUVIAI SUTIKO KARDINOLĄ PIAZZĄ MUENCHENĖ

XLI NR. 63 680 BUSHWICK AVE. PENKTADIENIS - FRIDAY, RU GP. - AUGUST 31, 1956 M. Redakcija - Glenmore 5-7281 10 CENTŲ  
BROOKLYN 21, N. Y. Administracija - Glenmore 5-7068



PREZ. D. EISENHOWERIS sprendžia nepolitines problemas.

## Su Egiptu pradės derėtis pirmadienį

AMERIKA SU VILTIMI, PRANCŪZAI BIJO DĖL VAKARŲ VIENYBĖS

Egiptas sutiko tartis su Menzies komisija, kuri jam pateiks 18 valstybių planą Sueso kanalo klausimui. Pasitarimai numatomi ateinančią savaitę. Sutikimas derėtis laikomas šio tūkmečio atleidimu įtampoms, kuri tebėra tarp Egipto ir Anglijos bei Prancūzijos. Įtampą panaujino angli-prancūzų grasinimas atsiimti iš kanalo tarnybos savo specialistus, o iš kitos pusės Egipto paskelbimas, kad susektas angli šnipų tinklas Egipte. Tam tinkliui vadovavę Anglijos atstovybės sekretoriai, kurie iš Egipto išvaryti.

sovietai, Sutiko taip pat vykti iš Vokietijos.

**Prancūzai galvoja kitaip**  
Nuo prezidento Eisenhowerio ir valst. sekr. Dulles optimistinių pareiškimų skiriasi Prancūzijos vyriausybės ir spaudos nuomonės. Ten žiurima į derības su Nasseriu pesimistiškai; nerodoma jokio pasitikėjimo Nasseriu, kuris laužo sutartis. "Le Monde" baiminasi, kad dėl Egipto Vakarų vienybė galinti suskilti.

**Prancūzų kariuomenė Kipro saloje**

Anglija sutiko leisti laikinai Prancūzijai laikyti savo kariuomenės dalinius Kipro saloje, kol nebaigtas ginčas dėl Sueso kanalo. Kipras yra per 250 mylių nuo Egipto ir Sueso kanalo.

**NAUDOJASI NASSERIS**

Ligšioliniai pasisakymai po Londono konferencijos rodo, kad Egipto klausimas sugrįžo į tą pačią padėtį, kokia buvo prieš Amerikos atsisakymą duoti Egiptui pinigų užtvankos reikalavimą — dėl įtakos Nasserini aštriai varžosi Maskva ir Amerika. Tik yra pagėrėjusi paties Nasserio padėtis, Jam priklausys pasirinkti vieną ar antrą. Iš tų varžybų tuo tarpu jis yra daug laimėjęs.

● Sovietų "savanoriai", uosto specialistai, pasisiūlė Egiptui į pagalbą.

● Kipro saloje paliaubos baigėsi. Pogrindis nepriėmė gubernatoriaus reikalavimo kapituluoti. Vėl pradėjo sproginėti bombos.

● Kipro saloje angliai atmetė bet kokias derības su arkiv. Makarios, kurį jie laiko ištrėmė. Suėmė angliai ir kita graikų vyskupa.



JAMES SWINBURN, angli pirklys, suimtas Kaire ir kaltinamas šnipinėjimu.

## Anglai norėjo nuversti Nasserį?

Egipto spauda skelbia, kad suimtas angli šnipas Swinburn prisipažinęs, jog buvo duotas uždavinys įvykdyti Egipte perversmą ir nuversti Nasserį — taip, kaip buvo padaryta Persijoje, kada gen. Zahedi surengė kariuomenės sukilimą prieš Mossadeghą.

Tada tai buvo padaryta Anglijos atstovybės iniciatyva, kad sutvarkytų sau palankia prasmę Anglijos — Persijos kompaniją naftai eksploatuoti.

Egipto policija suėmė tris anglus ir eilę Egipto karininkų.

## GRĮŽO ANTRUSYK ATSIŠVEIKINTI

Sovietų kariuomenės atitraukimo iš rytų Vokietijos vaidyba blogai surežisuota.

Iš rytų Vokietijos sovietai savo kariuomenės dalį atitraukia. Daro tai su dideliu iškilumė, atsisveikindami su vietos gyventojais. Toje atsiraukimo istorijoje spauda pastebėjo linksma epizodą, kuris parodo, kad atitraukimo vaidyba nepakankamai gerai surežisuota...

Iš Oranienburgo pasitraukė aviacijos divizija. Jai vadovavo ir atsisveikinime paradavo pulkininkas, gražiai nauagdas vyras su barzdele. Jo atvaizdas buvo įdėtas spaudoje rugpjūčio 27. Vokiečių laikraštis "Abend", leidžiamas vakariniame Berlyne, įdėjo pulkininko nuotrauką, kaip jis atsisveikino su 10,000 surinkta minia Oranienburge, bet kita, me puslapyje pakartojo atsisveikinimo ceremonijas Brandenburge, kuriose buvo... tas pats pulkininkas su barzdele jau birželio 21.

Laikraštis tad ir klausia: "Ar pulkininkas vėl sugrįžo iš Rusijos, kad atsisveikinti galėtų antru kartu?"

Tokis pakartotas atsisveikinimas primena bolševikų aviacijos pasirodymą 1940 birželio 15 viršum Vilniaus, kada Sovietai užėmė Lietuvą. Ignas Seinius savo knygoje "Raudonasis vnanas" ir pasakoja, kaip jis sekė raudonosios aviacijos skrendančius lėktuvus: "Ne iš idomumo, tik nežinau kaip pradeda mano akis

sekti vieną dalinį. Jie skrenda tiesia linija į vakarus, tolyn į vakarus, turbūt, Kauno, Marijampolės link ir dar toliau... Visai ne, jis pasuka į šiaurę, daro didelį ratą, skrenda ne, liedamas Vilniaus ir rytus, lyg grįžtų į rytus, — toliau į rytus, Ir ten palei horizontą, išitkinus, kad niekas iš Vilniaus nepastebės, suka atgal, vėl skrenda tiesiai per Vilnių ir štai vėl viršum mano galvos, neva pakeliui į vakarus. Netrukus įsitikinau, kad tuo būdu, viena rato puse per Vilnių, nuolatos iš rytų į vakarus skraido trys daliniai, dvidešimt septyni bombonešiai".

Tokia pat nepavykusi vaidyba buvo Vengrijoje, kai paskele, kad pakelia nuo šiol geležinę uždangą, nugriauna vielių tvoras sargybų bokštus, išrankioja minas ir tt. O pasirodė, kad visa tai sovietai tik perkelia labiau į gilumą, kad nebūtų matyti iš kitos sienos pusės.

Tai reikalinga vaidybai, kad sovietai mažina kariuomenę ir silpnina uždangą. Bet vaidyba neatsargiai surežisuota.

**KOMUNISTAI LAUKĖ TIK ZENKLO**

Italijos komunistai kovos metu prieš vokiečius buvo jau pasirūpinę ginklų sukilti ir prieš Italijos vyriausybę, kad padarytų Italiją komunistine valstybe. Tų ginklų nuo 1945 iki šiol policija susekė jau 150,000. Tarp jų buvo ir 100 patrankų, 2400 kulkosvaidžių. Daugiausia buvo suslepta kalnuose.

wigsfelde prie Muencheno. Šitame sutikime lietuviai, vadovaujami dr. kun. J. Avizos ir kun. J. Tautkevičiaus, aktyviai dalyvavo ir gražiai pasirodė. Memmingeno lietuvių "Darnos" choras, vadovaujamas muziko M. Budriūno, sveičia sutiko giesme "Ecce sacerdos magnus". Sv. mišių metu septynių tautybių tremtiniai, kiekvieni savo guntąja kalba, giedoja savo giesmes.

Lietuviam atstovaujantis "Darnos" choras pagiedojo "Tėva mūsų" ir "Didis Dieve". Tai buvo vienos gražiausių ir geriausių atliktų giesmių susitikimo proga.

Salėje suruoštamai priėmė kardinolui Piazzai įvairių tautybių tremtiniai suruošė specialią programą. Jų vėl lietuviai gražiai pasirodė. M. Budriūno "Darnos" choras sugiedojo tris dainas, o dr. J. Griunius pasakė trumpą prakilbėlę prancūziškai. Pasveikinę aukštąjį sveičią Muencheno lietuvių vardu ir padėkojęs už teikiama globą komunizmo aukom — tremtiniam ir pabėgėliam, ir įteikdamas drauge su p. Matuikiene lietuvių rankų išdrožinėta kryžių, jis pasakė:

"Bėgdami nuo dvasinės ir fizinės nelaisvės, kuri siaučia sovietų okupuotoje Lietuvoje, mes radome laikiną palankią prieglaudą čia, Vokietijoje, kuri materialiai mus remia mūsų socialinėse nelaimėse, ir už tai mes jai esame dėkingi. Tačiau mes nemažiau jautrūs moralinei ir religinei pagalbai, kurią mums teikia visa Katalikų Bažnyčia, ypač Šventasis Sostas, Trečiosios Popiežiaus Misijos veikla ir sukūrimas didžiosios Tremtinių Seimos, kurios galva yra Jūsų Eminencija, yra tie didelio palankumo įrodymai, jau nekaltant apie kitus, kuriuos Šventasis Tėvas reiskia tremtiniam ir pabėgėliams.

Mes tikime, kad šios privilegijos mums tenka už nuopelnus mūsų persekiojamų brolių, mūsų kunigų ir mūsų vyskupų, kalinių ir kankinių nesvyruojančią ištikimybę. Katalikų Bažnyčiai, nes mes žinome, kad komunistų pastangos sukelti jai schizmą Lietuvoje yra nepasisekusios.

Solidarūs su visais savo tikėjimo ir savo tėvynės broliais, mes taip pat norėtume paliudyti savo ištikimybę mūsų Motinai Bažnyčiai pagrindiniu mūsų krikščioniškos religijos simboliu, kryžiumi, padarytu vieno mūsų tautiečio tremtinio rankų tautiniu stilium".

Priimdamas jį, kardinolas Piazza susigraudinęs kryželį pabučiavo. Baigiamame žody dėkodamas visom tautybėm už įdomią programą ir dovanas, aukštasis sveičias pažymėjo, kad jam ypač brangi lietuvių dovana ir tie žodžiai, kurie buvo pasakyti ją įteikiant. Jis sakėsi gėrėjęsis gražiomis lietuvių melodijom. Sveičias buvo labai gražiai priimtas taip pat Vasario 16 gimnazijoje.

**VALSTYBĖ SŪVEDA BIUDŽETĄ SU PELNAIS**

Eisenhowerio vyriausybė tikisi suvesti 1957 biudžetą su 707 mil. pelno. Išlaidų numatyta 69,093,000,000, o pajamų 69,800,000,000. Tai bus antri Eisenhowerio metais su pertekliu — praėjusius biudžetinius metus turėjo 1,754,000,000 pertekliaus, o 1951 Trumanas net 4,510,000,000.

Tačiau perteklius numatoma panaudoti valstybės skolom apmokėti. Mokesčius mažins tik tada, kai perteklius, pasak sekr. Humphrey bus pustrėšio — trys milijardai.

## Tarp Maskvos - Berlyno - Bonnos

**KOMUNISTINĖ VOKIETIJA REIKALAUJA**

Kom. Vokietijos vyriausybė rugpjūčio 29 pareikalavo, kad vakarinės valstybės pripažintų rytų Vokietiją. Kitaip grasino plietiniu karu.

**SOVIETAI SMARKAUJA**

Maskva paskelbė rugpjūčio 29 naują griežtą notą vakarų Vokietijai, kurioje reikalauja, kad Vokietija nevertotų nei fizinę nei moralinę kliūčių Sovietų piliečiam grįžti į Sovietus.

Sovietų komunistų partija puolė vakarų Vokietiją dėl komunistų partijos uždarymo. Girdi, tai esą "kariniai" veiksmai, kuriais norima Vokietiją "smurtu" sujungti.

**VAKARŲ VOKIETIJA PERKA**

Vokietijos delegacija Amerikoje praleido dvi savaites, tardamasi dėl stambiųjų ginklų užpirkimo Vokietijos kariuomenei, Vokietija numato pirkti ginklų iš vakarinių sąjungininkų už 5 milijardus dol.

**VOKIETIJA NORI PRALENKTI AMERIKA**

Vokietijos didžiuosiuose miestuose jaunimo gaujos, kurios užpildinėja praėivius ir ypačiai policija, išaugo iki milžiniškų skaičių. Braunschweige 100 policininkų kovojo ištisą valandą su 2000 gauja. Policija rado, kad kažkas iš šalies kursto jaunimo gaujas. Tačiau šaltinio dar nepasisekė surasti.

● Amerikos kariuomenės Europoje viršininkas pranešė Kongresui, kad jis imasi griežtų priemonių apvaldyti kariuomenei nuo kriminalinio elemento.

● Anglijos išdo kancleris MacMillan išpėjo, kad infliacijos pavojus Anglijai yra tiek pat rimtas kaip ir Sueso krizė. Ragino darbininkus, kad nereikalautų kelti atlyginimo, ir prekybininkus, kad nekeltų kainų.

● Londono policija sulaukė vieną pilietę, kuri krautuviėje buvo "nusavinusi" 5 skrybėlaites. Pasirodė, kad tai buvo Sovietų pilietė Nina Ponomareva, kuri su 55 kitais Sovietų sportininkais buvo atvykusi į Londoną. Ji rutulio metimo čempionas.

**Amerikos Balsas latviškai!**  
Amerikos Balsas iš Muencheno stoties pagaliau duoda, mas ir latvių kalba, rodos, nuo rugpjūčio 19.

**NUOTAIKOS VOKIETIJOJE**

Institutas viešajai nuomonei tirti rado, kad Vokietijoje pritarimo randa CDU (vyriausybės partija) ir soc. dem. (opozicija) lygiom. Vieni 40% apklaustųjų pasisakė už CDU, kiti 40 už soc. dem. Tai laikoma soc. dem. naudai pažanga, nes 1953 parlamento rinkimuose CDU gavo 45,2%, o soc. dem. tik 28,8%.

Apklausinėjimas taip pat parodė, kad visuomenė labiau linksta į dviejų partijų sistemą.

● Kardinolas Frings rugpjūčio 29 atidarė Vokietijos katalikų 77-ąsias dienas. Dalyvauja apie 800,000, tarp jų apie 50,000 iš anapus uždangos.

**FBI išaiškino**

FBI išaiškino tikruosius atentato prieš žurnalistą Riesel nusikaltėjus. Suimti yra penki asmenys. Pagrindiniu laikomas Johnny Dio, kurio tikras vardas yra John Diguardi, yra atentato iniciatorius. Dio su savo bendrininkais pasamdė Abraham Teivi už 500 dol. Kai pastarasis sužinojo, jog jis išplūkino akis žurnalistui Riesel, jis pareikalavo, kad jam atlygintų daugiau — iki 50,000. Dio su sėbrais jam davė 1,500. Bet paskiau, kad jis nieko neplepėtu, nužudė.

Darbininkų unijos griežtai atsiriobojo nuo Dio ir kitų piktdarių.

**PARTIJŲ PERSIGRUPA VIMAS ITALIJOJE**

Italų socialistų partijos vadas Nenni rugpjūčio 28 paskelbė, kad einą pasitarimai tarp jo ir Saragato dėl socialistinių partijų sujungimo. Nenni, Stalino laureatas, vadovauja socialistam, kurie eina ranka į ranką su komunistais. Nuo socialistų partijos dėl to atskilo 1947 viena dalis, kuriai vadovauja Saragatas. Pastarasis dalyvauja koalicioje su krikšč. demokratais ir yra min. pirm. pavaduotojas. Jau kuris laikas jis yra atsiskėjęs iš valdžios, bet prezidentas dar nebuvo jo atsisakymo priėmęs. Jis norįs pasitraukti iš valdžios ir atsidėti partijai. Jis norįs susitarti su Nenni, partijas sujungti ir atsiskirti nuo bendradarbiavimo su komunistais.

● Rytų Vokietijoje įstatymu uždrausta cigarečių nuorūkas mesti gatvėje.



ADLAI STEVENSON savo rinkimine kompanija po Chicagos konvento pradėjo nuo giuntojo miesto Libertyville, Ill.

## Nuo rojaus greitai atsiskakė

Sovietų repatriacijos propaganda rado didesnio nei kitur pasisekimo Argentinoje. Esą išvykė iš ten į Rusiją apie 3000 darbininkų, daugiausia rusų ir ukrainiečių. Tačiau apie tuos tūkstančius Argentinos spauda tiek neparasė, kiek apie vieną iš jų — apie 15 metų merginą Anną Levčuk.

Ji buvo gimus jau Argentinoje. Ji užsimanė važiuoti, nors tėvas stalius atkalbinėjo. Ji sėdė į sovietų laivą, kuris plaukė į Odesą ir turėjo paragabenti ją į Ukrainą. Bet tėvas susilaukė apie dukterį žinios ne iš Ukrainos, o jau iš

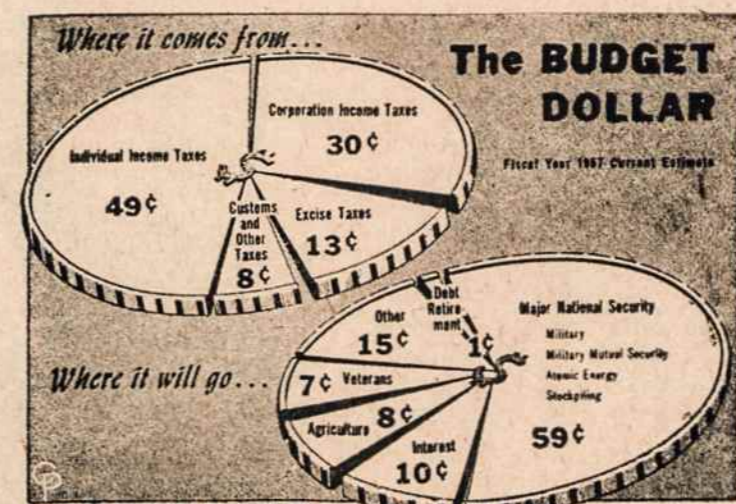
Genujos, iš Italijos. Parsirado netrukus ir pati Anna. Ji pasipasakojo, kad kai tik atsidūrė laive, tai visus juos paėmė rusų valdininkai trumpai — drūtai — griežta drausmė, propagandinis apmokymas tą trumpo proto merginą atvedė į protą. Kai tik laivas sustojo Genujuje, ji paspruko ir puolėsi prie policininko, kuris nugarbeno ją pas Argentinos konsulą.

**KIEK MOKAM MOKESČIŲ**

New Yorko gyventojai per reitais metais sumokėjo pusvieniuolikt milijardo mokesčių. Kiekvienai galvai išeina po 713 dol. mokesčių, o vidutinis ūdarbis 2263 dol.

● Ilgiausias tiltas pasaulyje atidarytas rugpjūčio 30. Jis nutiestas per Ponchartrain ežerą prie New Orleans ir turi 24 mylias ilgio.

● Svedų laivas "Stockholm" kuris nuskandino "Andrea Doria", pareikalavo 2 mil. dol. už nuostolius.



IS KUR DOLERIS BIUDŽETUI (1957) ateina ir kur nuėina.



# Rojun su baltais marškiniais ir nyloais

## Ežero dugnu keliavo 24 val. į Vakarų

Pietų rytų Austrijoje prie Neusiedler ežero pasirodė žmogus, kuris buvo panašus labiausiai indijonų karį iš romėnų apie raudonodžius, negu Europos gyventoją. Jis buvo tik su maudymosi kelnaitėmis; ant galvos turėjo švendrių sukutą gaubtuvą; pečiai aplipę vandens žolėmis, rankoje turėjo guminį ratą, kuriame buvo kai kurie jo daikteliai. Kelnaitės ir tas ratas buvo visos jo turtais, su kuriuo buvo pasirengęs pradėti naują gyvenimą.

Tai buvo Ladislav Malý 27 metų. Jis buvo kilęs iš Budapešto, Vengrijoje, ir ten gyvenęs komunistiniame režime.

Pirmą kartą jis susidūrė su

Vakarais 1954 rudenį, kai iš Vienos atvyko į Budapeštą futbolo komanda, Ladislav Malý truputį mokėjo vokiškai — iš savo senelio, kuris buvo austras. Jis užkalbino vieną iš tų futbolininkų.

Tai buvo tikras ponas — su baltais marškiniais, turėjo rąšomą plunksną ir tiktą odinę piniginę. Ir jo žmona buvo didelė ponia. Tai galėjo iškart pažinti, nes ji nešiojo nyloais, už kuriuos ir šandien Budapešte reikia mokėti didelius pinigus; jos nagai buvo nulakuoti tikru laku, o ne paprastais dažais, kaip tai daroma Budapešte, ir kurie tuojuo paįjuosta.

Sunku buvo patikėti Malý, kad tie du ponai nėra užsienio politiniai bonzos ar milijonieriai. Jie sakėsi esą tarnautojai. Ir tikrai — jis pats matė kaip jie su visais kitais atvyko autobusu. Jie sakė, kad taip kaip jie gyvena Austrijoje ir tūkstančiai kitų mažų žmonių. Nyloninė kojynė ten nėra jokia prabanga. Ir net plunksna nei laikrodžiai nėra prabangos ženklas. O balti marškiniai tai nėra ženklas turtingumo, o tik švarumo ar charakterio.

Nuo to laiko Malý mintyse pradėjo tikėti kaip laikrodžiai

bomboje. Jeigu viena, ką tie ponai iš vienos pasakėjo, yra teisybė — o kad tai teisybė, matė jis pats — ir aytonai, ir laikrodžiai, ir plunksna — tai bus teisingi Budapešto dažni pasakymai:

„Tę Vakaruose yra rojus... Vieną dieną Malý ryžosi bėgti į tą rojų.“

Jis labai gerai pažinojo Neusiedler ežerą, kurio vienas galas yra Vengrijoje, kitas Austrijoje. Tai 330 kvadratinė kilometrų ežeras, didžiausias Europoje pelkinis ežeras — giliausioje vietoje pora metrų, o daugelyje vietų tokis seklys, kad nuo kranto iki kranto gali perbristi.

Malý pasiruošė gerai. Jis pasirūpino vamzdeliu, kuriuo jis galėtų kvepuoti pasinėres po vandeniu. Pasirūpino spurstukus nosiai užspausti. Susirado seną padangos kamerą, į kurią sudėjo savo smulkius daiktelius ir prie jos pririšo sunkų akmenį, kad galėtų po vandeniu laikytis.

Pirmoji kliūtis buvo minų laukai. Budapešte buvo paskelbta, kad jau nuimti sargų bokštai, minos ir spygliuotos vielos. Bet niekas tuo netikėjo. Pasienu gyventojai pasa-

kojo, kad vienos ir minos nukeliamos tik giliau į kraštą.

Malý praėjo minų vietas su visu atsargumu, lyg ten jos tikrai dar būtų. Kai pasiekė nendrynus, susitaisė nendrių apdangą ir tik suspėjo laiku nusileisti į dugną, kai per kelis metrus prapliukė sargybos valtis su šunim.

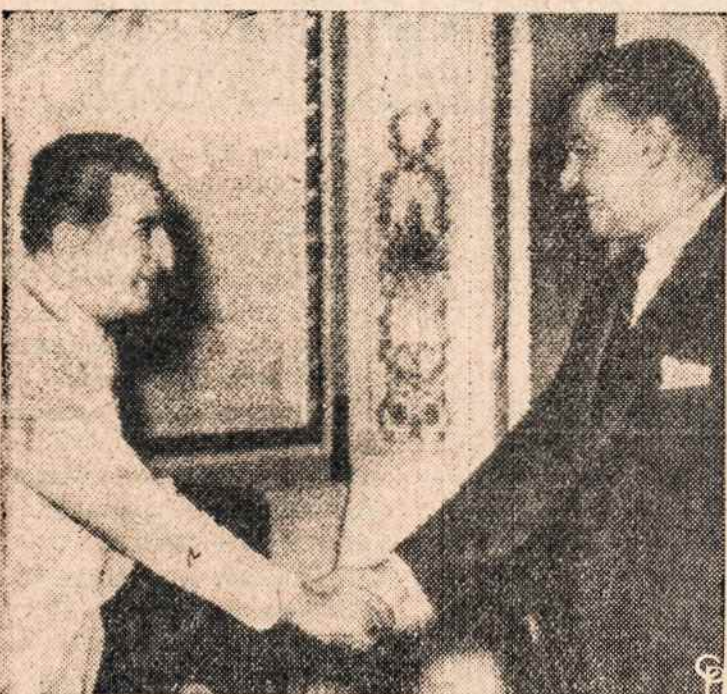
Nuo Vengrijos sienos iki Austrijos bėglys brido ir leidosi į dugną išsisas 24 valandas. Kartais išbūdavo po vandeniu pusvalandį; tik vamzdelis viršum vandens kyšojo. Jo laimė, kad vanduo buvo apie 24 laipsniai šilumos.

Kai pasiekė Austrijos krantą, jis buvo tiek pavargęs, kad jau nepakėlė ir savo guminio rato su akmeniu. Tik po kelių valandų, kai pasilsėjo ir gavo pavalgyti, pasipasakojo savo istoriją.

• Vokietijos katalikų 77-sios dienos vyksta Koelno mieste rugpjūčio 29 — rugsėjo 2. Katalikų darbininkų dienos bus skiriamos.



PO ILGOS KELIONES malónu susitiki New Yorke, kur krio marinių kadetų laivas Empire State, plaukiojės tollmuose vandenyse.



EGIPTO premjeras Abdal Nasser, sakoma, labai panašus į Staliną, dėl to ir įtikęs į didį tūną. Jis čia sveikinasis su Indijos ambasadorium Ali Yavar Yung.

## INFORMACIJOS KALTĖ YRA, BET KALTININKO NĖRA

### SPAUDA

Darbininkas buvo parašęs, kad lietuviai turi kelias informacijos istaigas, bet jos veikia nesuderintai ir informacijas pateikia kartais labai pavėluotas. Buvo nurodytas pavyzdys, kaip Altas išsiuntinėjo jaunimo peticijos prezidentui įteikimo nuotraukas po pusantro mėnesio nuo paties įvykio ir kaip tas pačias nuotraukas Draugas su Naujienom galėjo įsidėti jau liepos 26, o Darbininkui jos tebuvo atsiųstos dar po poros savaitių, rugpjūčio 9.

Už Altą išėjo aiškinti reikalą Naujienos. Rugpjūčio 17 jos paaiškino, kąd nuotraukas esą daręs viceprezidento ofiso fotografas ir Altas gavęs jas „tik antroje pusėje liepos mėnesio“. Tada Altas padaręs matricas, jos „tuojuo buvo išsiuntinės visiems laikraščiams“.

Paaikškinimas nepaneigia Darbininko nurodyto fakto, kad su tokiom iliustracijom yra vėlinama. Tik Naujienos to vėlavimo priežastį nuo Alto nukelia viceprezidento Nixono ofisui.

Antra, Naujienos sako, kad iliustracijos buvo „tuojuo išsiuntinės visiems laikraščiams“. Kalbančiu už Altą laikraščiu neturime pagrindo netikėti. Bet negalima netikėti ir faktui, kad iliustracijas Alto pirmininko ir Alto sekretoriaus laikraščiai galėjo įdėti liepos 26, o Darbininkui jos buvo atsiųstos tik rugpjūčio 9, vadinasi, po poros savaitių. Išeitu, kad laiškas iš Chicagos į Brooklyną eina porą savai-

čių. Negi čia priskirsim kaltę vėl kitai Amerikos istaigai — paštui

Trečia, kai Darbininkas kėlė reikalą, kad Alto istaigai nederėtų daryti privilegijų tik kai kuriem laikraščiam, tai demesio vertą randam Naujienų paaikškinimą. Esą „savaitinis ar pusiasavaitinis negali idėti vaizdą taip greit, kaip ideda dienraščiai, nebent pasitarėji kiekvieną kartą lauktų po 10 dienų arba po dvi savaites, kad savaitraščiai nuo jų neatsiliktų“. Jei čia prašneko Alto nusistatymas, tai jis labai apgalvintinas. Tai yra „didžiųjų“ pažiūra į „mažuosius“. Mūsų supratimu, Alto pareiga žiūrėti ne „gali“ ar „negali“, o pateikti informaciją lygiomis „didiesiems“ ir „mažiesiems“. Kaip jie ta informacija pasinaudos, tai jau jų reikalas.

### PADETIS LIETUVOJE IR LIETUVISKI KOMUNISTAI AMERIKOJE

Laisvė ir Vilnis dažnai persispausdina iš Lietuvos komunistinės spaudos korespondencijas, o paskutiniu laiku ir gana daug laiškų iš Lietuvos. Būdinga, kad prie informacijos apie prof. Zemaičio „tra-gišką mirtį“ ir pats komunistinis laikraštis prideda pastabą: „Kokiu būdu prof. J. Zemaitis su savo žmona Pal-Pal-mira žovo, laikraštis nepasako. Lietuvoje, mat, toliau mada: nerašyti, kaip nuo ko žmogus mirė“.

## AŠ ESU TOKIS PAPRASTAS ŽMOGUS KAIP IR JŪS

### DIENOS VEIDAI

Adlai Stevensonas ir Estes Kefauveris, demokratų kandidatai rinkimuose, pradeda savo rinkimų kelionę drauge. Vienas kals, kitas zalatinas. Gal taip ir tinka, nes vienas kitą galės papildyti. O juodu tokie priešingi savo būdu ir savo politiniams metodais.

Prieš intelektualistą, linkusį protauti ir išvedžioti savo kalbose Stevensoną

Kefauveris atrodo tikras „liaudies atstovas“, tikras „vilditinis žmogus“, kokių Amerikoje yra dauguma.

Kefauveris savotiškai moka prieiti prie žmonių. Antai, jis atvažiuoja į miestelį, mato būrelį žmonių prie smuklės ar kitur, ir jis tuojuo prie jų sustoja, ir tas liesas ilgas žmogus sakosi: „Aš vadinuosi Estes Kefauver. Aš esu kandidatas į prezidentus ar viceprezidentus, ir aš labai džiaugiuosi, kad jūs už mane balsuosit“.

Spaudžia kiekvienam ranką, išbučiuoja visus vaikus ir jau sėda į automobilį pratardamas: „Mes liksime geri draugai visada, ar ne taip?“ Jis rieda jau prie kito būrelio...

Tokis „asmeninio kontakto“ metodas balsuotojams laimėti nėra Kefauverio išgalvotas. Jis buvo vartojamas prieš pusimtį metų. Jis atgyveno. Bet Kefauveris jį atgaivino. Ir

draugai bei priešai pripažįsta, kad Kefauveris tokiu metodu susilaukė pasisekimo.

Kalbėtojas jis nekoks: kalba lėtai, nuobodokai, užsikirsdamas. Bet jis sakosi negalįs motinos patarimo užmiršti. O ji jam mažam dar kalbėjo: „Kiekvienas nepasisekimas turi būti tik pakopa į pasisekimą“.

Ir savo nesugebėjimą kalbas sakyti jis pavertė priemone masei laimėti. Prie savo prastos kalbos jis pridėjo sąmoningai dar savo gimtosios vietos akcentą, kad atrodytų jis tikras paprastas žmogus. To jis nevengia ir pabrėžti savo kalbose. Kalbėdamas apie biudžetą, syki jį aiškino maždaug taip: tai baisios sumos, kurias gali suprasti tik specialistai, ir nuo kurių tik susisuka galva tokiam paprastam žmogui kaip aš... Klausytojui patinka, kad kalbėtojas yra tokis pat kaip jis, „eilinis“, „gatvės“, „kaimo“ žmogus, nors jis yra baigęs teises Yale universitete, advokatas kaip ir Stevensonas.

Dar nesenoji praicityje, kai jis rungėsi dėl vietos senate (1948) savo žmonos patartas, jis pasirodydavo viešumoje ant galvos su lokio kailio ke-

pure, kuri rodydavo jį lyg aną senąjį miškų ir meškų medžiotoją su visom medžiotojo dorybėm — tiesumu, garbingumu ir tvirta ranka.

Ir tai buvo populiariu.

Tvirtą ranką jis ypačiai parodė, kai senatas išrinko jį pirmininku komisijos kovai su korupcija ir organizuotais nusikaltimais. Jis nenorėjo to nedėkingo darbo, bet kai vienas iš demokratų vadų jam pasakė, kad čia jis gali išgarsėti ir būti net kandidatu į viceprezidentus, tai jis ėmėsi su dideliu atsidėjimu ir ramybe. Netrukus virto garsenybe — lyg ant jo diržo jau buvo suverti visi nusikaltėlių skalpai. Išgarsėjo tiek, kad 1952 konvente jis ėjo per pirmus du balsavi-mus pirmuoju, tik trečiame balsavime buvo nugalėtas.

Bet jis nesibiję pasiredyti ir garbingai radikalus.

Kartais net radikalesnis už Stevensoną. Kai Stevensonas atsargiai norėjo išvengti rasinio skirtumo mokyklų klausimu, Kefauveris buvęs vienintelis iš pietinių senatorių, kuris atsakė pasirašyti protestą prieš teismo sprendimą už rasėm bendras mokyklas. Jis rizikavo, kad praras populiarumą tarp savųjų piliečių, bet apskaičiavo, kad laimės populiarumo kur kitur.

Kefauveris kartais linksta tik save vieną laikyti tikru „liaudies atstovu“.

Du skirtingi susijungė ir žygiuoja kartu. Bus įdomu stebėti, kiek jie laimės. M.

### STEBUKLAS LIURDE

Prancūzijoje Rennes arkivyskupas kardinolas pasirašė dokumentą, kuriame skelbiamas naujas stebuklingas išgijimas Liurde. Marie-Louis Bigot iš Bretanijos po ilgus ir sunkios ligos 1952 buvo praradusi regėjimą ir girdėjimą. Nuo 1954 ji tris kartus keliavo į Liurdą. Spalio 8 procesijos metu ji staiga atgavo girdėjimą, o po 36 valandų ir praregėjo.

• Vokietijos miestuose, Hannover, Muenchene, Nurnberge, prasidėjo ta pati bėda, kuri seniai kankina New Yorką — jaunimo gaujų kova su policija.



ISKELIAUJA balsų žvejoti: Adlai Stevenson ir Ester Kefauver.

## ŽINIOS SU IŠVADOM

### Galima gyventi ir be ministerių

Olandijoje parlamentas išrinktas birželio 13. Bet vyriausybės lig šiol nepasisekė sudaryti. Didžiausia partija socialistai nesudarė, antroji savo didumu katalikų partija nesudarė, dabar ir trečioji kalvinistai neįstengė. Gatvės žmogus iš to pasidarė išvadą, kad gyvenimas nieku nesikeičia, jeigu Olandija ir neturi ministerių jau tiek laiko.

### Indija nuginkluoja Prancūziją

Indijos krašto apsaugos ministris pranešė parlamentui, kad Indija perka iš Prancūzijos lėktuvų naikintojų tam tikrą skaičių. Kurie atsimena Indijos min. pirmininko Nehru kalbas apie reikalą nusiginkluoti, daro išvadą, kad tokiu būdu Nehru padeda Prancūzijai nusiginkluoti.

### Kas turi daugiau pinigų

Buvęs prezidentas Trumanas Chicagos konvente ragino duoti pinigų, nes rinkimus laimėsime — sakė — jei turėsime pakankamai pinigų.

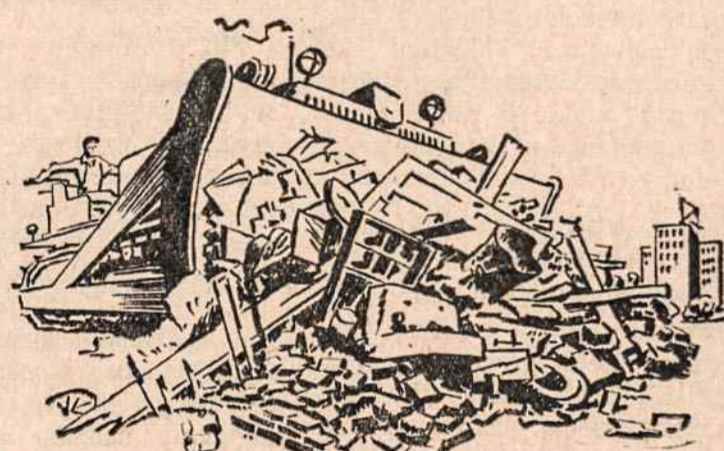
1952 rinkimuose propagandai abidvi partijos išleido apie 20 mil. Šie rinkimai atsisėda apie 40 mil., nes gausiai nau-

dojama televizija, o jos valanda atsieina apie 100.000 dol.

Istatymas numato, kad partija negali daugiau išleisti rinkimų propagandai kaip 3 mil. Numato taip pat, kad niekas negali aukoti daugiau kaip 5000 dol. Numato vėl, kad vieno senatoriaus rinkimam negali būti daugiau išleista kaip 5000 dol. Bet žmonės turi tam galvas, kad visus tuos įstatymus apeitų.

Lig šiol daugiau pinigų propagandai turėdavo respublikonai. Iš to pilietis iš Trumano pareiškimo daro demokratam ne inksmą išvadą.

• Daugelis lietuvių Vokietijoje gauna komunistinę propagandą spauda „Už grįžimą į Tėvynę“. Gavėjai gražina laikraščius atgal, bet Michailovo komitetas neduoda jiems ramybės ir toliau. Paskutiniu laiku komunistinė spauda yra pasiūsta iš vienos V. Vokietijos vietovės. Vietoj siuntėjo duota įvairios mūsų tautiečių pavardės ir adresai. Daug kas gavo laikraščius „atgal“ kaip siuntėjas, ir taip išaiškėjo komunistinė klasta. Vokietijos lietuviai yra pasipiktinę tokiais „sniego operacijos“ pokštais.



## TAKE ACTION

Help America enjoy even better standards of living. We eat well, dress well, play well. Still—many do not live well. Five million slum homes must be removed or remodeled. Twenty million more homes are threatened with decay.

This present blight must be banished—tomorrow's slums must be prevented. You cannot afford to ignore a shabby neighborhood or street. When a neglected neighborhood withers and dies it kills some part of the whole community.

You can help protect your community. Take pride in your own property. Then work with your neighbors for the common good. Associate yourself with the local programs which combat substandard housing.

Work for the projects which seek higher community living standards. By staying alert for signs of slum encroachment you can help make all America a better, safer place to live.

Write ACTION for information. For information about how you can work with your neighbors to improve your home, your neighborhood and your community, write a letter explaining the exact information you need to A.C.T.I.O.N., Box 500, Radio City Station, New York 20, N. Y.

GOOD NEIGHBORHOODS ARE OUR NATION'S STRENGTH  
**ACTION**  
American Council To Improve Our Neighborhoods





# DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS  
Eina nuo 1915 metų, 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS  
ORGANĄ DARBININKŲ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS.

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 12, 1915.

### SUBSCRIPTION RATES

Domestic yearly	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50
Foreign	\$6.50

### PRENUMERATOS KAINA

Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Pusei metų	\$3.50
Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS. Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

## Darbo šventėje kalba jos iniciatorius

Darbo šventė yra auksinės sukakties išvakarėse. Ji dabar eina 74 metus. Yra gimusi su ta karta, kurios veikėjų ne daug yra belikę, o kas paliko su paširmijusiais plaukais, stovi ties savo gyvenimo slenks, čiu ir gali kristi kiekvieną dieną, kaip rudens lapas, pakastas šalnos. Darbo šventė paliks ir toliau, bus pragyvenusi savo kartos dienas, nes ji įsigyveno naujose kartose.

Darbo šventę įvesti pasiūlė Peter J. McGuire 1882 gegužės 8. Jisai savo mintį išskėlė New Yorke, centrinės darbo unijos susirinkime. Toji unija buvo tik ką įsisteigusi. Peter J. McGuire pasiūlė suruošti mieste eiseną, kuri baigtųsi bendra švente, pikniku, ir tą dieną nebūtų dirbama. Tos minties kėlėjas nužiūrėjo ir laiką Darbo šventei — rugsėjo pradžią. Parinko pirmąjį rugsėjo pirmadienį, nes jisai stovį beveik viduryje tarp Nepriklausomybės šventės ir Padėkos dienos. Abi tos šventės Amerikoje buvo jau tradicinės ir populiarios. Darbo šventė turėjo būti jom lygi. Ir ji pasidarė jom lygi, kai palpito ir įsisteisėjo.

Pirmąjį kartą Darbo šventė atšvėsta New Yorke 1882 rugsėjo 5. Ją organizavo centrinė darbo unija ir darbo vyčiai. Šventė ir eiseną mieste turėjo didelį pasisekimą. Žinia nuėjo per visą kraštą, pasidarė sąjūdžiu, kuris atėjo iki kongreso. Darbo šventę kongresas paskelbė 1894 birželio 28. Po 12 metų ji buvo jau visur ir visų švenčiama. Peter J. McGuire galėjo džiaugtis savo sumanymo dideliu pasisekimu. Šiandien jom gyvųjų tarpe nebėra, bet jo iškelta mintis tebegyvena.

**Peter J. McGuire**, paskelbus Darbo šventę oficialia ir višiem privaloma nedarbo diena, taip rašė:

“Šia diena nenorima atnaujinti kurios nors karinės pergalės ar karžygių prisiminimo. Ji negaubiama išpūsto iškilmingumo, rodomo tiem kariuiam žygiui, ir nespama broliaziūdiškų kovų šlovės. Ji skiriama taikai, civilizacijai ir pramonės pažangai įvertinti. Tai yra broliškumo demonstracija, skelbianti ateisiant garbingesnius laikus, kai darbas bus labiau gerbiamas ir geriau atlyginamas... Darbo šventėje pagerbiame žmonijos triušą ir lenkiame galvas prieš tuos, kurie savo įstanga apvaldo šiuorščią gamtą, mums turia civilizacijos didybę ir teikia prabangą, kuria naudojames”.

Kovos šūksnių tuose žodžiuose nėra. Nėra ir jokios neapykantos kitam žmogui ar kitai klasei. Nėra nei išpūsto pasigyrimų darbo žmonių laimėjimais. Jie, sakytumei, ateina naturaliai, nes kiekvienas žmogus turi dirbti. Darbo šventės pradininkas kalba ramiai, taikiai ir broliškai, šventiškoje nuotaikoje. Tokia turinti būti ir Darbo šventė. Vienas tėra pareikštas pageidavimas, kad žmogaus darbas, koks jis bebūtų, vis daugiau būtų įvertinamas ir geriau atlyginamas. Peter J. McGuire tam tikėjo, o mes tai regime laisvuose kraštuose, ypač Amerikoje, kur darbu rodoma didelė pagarba, o darbininkui teikiama visokeriopa apsauga.

Raudonos vėliavos su Darbo švente nesolidarizuoja. Jos turi savo šventę — gegužės 1. Ši diena jau skardi kovos šūksniais, kelia iškeltus kumščius. Tai jau nebe taikos šventė. Tuo tarpu, kai visa gera, ko esame pasiekę, tepasiekiam taikiu darbu ir tuo broliškumu, apie kurį kalbėjo Darbo šventės iniciatorius.

# Verduno pragare prieš keturiasdešimt metų

## Apie milijonas vyrų žuvo mūšy. Norėjo prancūzus paklupdyt, bet suklupo patys

1916 m. vasario 21 d. 7:20 val. ryto pragariška karo ugnis atsimušė į Verduno apylinkės fortus ir į patį miestą. Apie 1600 visokio kalibro vokiečių pabūklų spaudė ugnim ir granatom. Pirmą sykį karo biuleteniūose pavartojamos išsireiškimas “būgninė ugnis”.

Neatsitiktinai vokiečių štabas, kuriam vadovavo gabus gen. Erich von Falkenhayn, nusprendė pulti Verduną. Karas buvo susimetęs į apkasus. Nežymių dalinių apsikapoji, mas, daugiausia kavalerijos patrulių, nieko naujo nežadėjo. Vyras prie vyro tūnojo apsikase, skėsdami vandenį ligi kaklo, kankinami namų ilgėsio ir trokšdami greit baigti šį šunišką gyvenimą.

Vokiečius greičiau judėti skatino ir kitos aplinkybės. Jie, praktiškai būdami apsupti iš visų pusių, pradėjo stokoti maisto bei kitų žaliavų. Vienintelė viltis laimėti buvo tik staigiai paleisti veikti galingą karo mašiną vsu tempu. Iš patirties žinojo, kad mažesniais puolimais negalės pralaužti priešio linijų, o stumtis žingsnis po žingsnio neapsimoka.

### Verduną parinko gen. Falkenhayn

Gen. Falkenhayn sugalvojo planą. Jo manymu, prancūzai savo linijose turį tokių vietų kurių dėl karo strategijos negalį atšadėti. Jom gintį prancūzai sugabeno geriausius savo dalinius. Kitais žodžiais tariant, vokiečiai atsiviliavo prancūzus ir iš anksto numatytą vietą ir sutasys kaip reikiant. Gavę materialinį ir moralinį smūgį, prancūzai prašys taikos.

Taip suprastam planui vykdyti reikėjo palankios vokiečiams vietos. Tinkamiausias buvo Verdunas ir Belfortas. Verdunas tą garbę laimėjo dėl dviejų priežasčių: arčiausias prie vokiečių operatyvinių bazių ir tiesiasias kelias į Paryžių.

Verduno apylinkės kalvotos, kai kurių viršūnės siekia per 300 metrų. Per kalvas tėra vienintelis priėjimas — Mosės upė ir jos pakraščiais keliai. Kalvų viršūnės ir paupys buvo virtės išsisa tvirtovių grandine. Tose vietose prieš 40 metų mirtis šoko velnišką karo šokį ir paguldė apie milijoną prancūzų ir vokiečių. Ir šiandien akim neužmatomi kapai liudija, kad ten buvo susiimta išpeties.

“Skerdikas” gen. Mangin laikosi Nors vokiečiai ugnies nesigalėjo, bet gynybos nušluoti neįstengė. Kai “Kronprinz” arbijos pėstininkai šoko į darba, iš fortų pasipylusi ugnis juos nukirto kaip lankoj šieną. Po ilgų ir kruvinių durtuvų kautynių pirmosios tvirtovės — Douaumont ir Vaux — pateko vokiečiams. Laikui užtrunkant pradėjo slūgti ir puolėjų įkarsčiai bei smogiamoji galia, o prancūzai nesnaudė taip pat. Kaip buvo numatę vokiečių generolas, ir ugnį lindo vis nauji prancūzų daliniai. Maršalas Petain suskubo išlyginti taktinę ir kiekybinę vokiečių persvarą. Abi pusės vėl pasijuto lygios. Jei prancūzai negalėjo trauktis dėl garbės, tai vokiečiai nenorėjo nusileisti dėl savo užsispyrimo bei didingai pradėto žygio. Verduno sumanytojas gen. Falkenhayn pasijuto pats belendąs į tą maišą, kurį turėjo paruošęs prancūzams.

Visas pasaulis sekė mūšį, kurio aprašymai būdavo dar padidinti. Vyras prie vyro ženge taip tankiai ir durtuvų kautynes, kad net nudurtieji negalėdavo kristi žemėn ir būdavo gyvųjų stumiami pirmyn. Kad ir buvo pasakojimai perdėti, tikrovė buvo dar baisesnė. Antai, liko žemėje užgriuvęs vienas prancūzų dalinys, kurių tik durtuvų galai kyšojo, tartum žuvusieji durtuvų tvora dar gintų savo žemę. Viena kalva yra perėjusi daugelį kartų įs rankų ir rankas. Dėl joje žuvusių karių skaičiaus gavo naują ir baisų vardą — “Morthomme” — Mirusis žmogus.

Verduno mūšy iš abiejų pusių turėjo progos išmėginti laimę ir gabumus patys gabiausi karo vadai. Prancūzai: Petain, Nivelle, Guillaumat, Mangin. Sis paskutinis atsiėmė iš vokiečių prarastas pozicijas, bet tiek sukišo savo vyrų, kad jam teko “skerdiko” vardas. Vokiečių žymiausi generolai: Von Gallwitz, von Mudra, von Francois.

“Kronprinz” atkanda dantis 1916 m. liepos 12 d. vokiečių daliniai paima Souville fortą — tik 4 km. teliko ligi Verduno. Bet gen. Falkenhayn planas pasirodė esąs nelaimingas, nes vokiečiai, norėdami pagriebti prancūzų ranką, pasijuto jie patys bekišą į karo mašinos krumplius. Tiesa, jie sumalė geriausius prancūzų 10 armijų, bet kas iš to? Nieko nepesė, prakišo ir savo geriausius dalinius. Dėl to plano generolas buvo atleistas iš vy-

riausio štabo ir pasiūstas su austrų daliniais prieš rumunus, kuriem ten sekėsi neblogai. Jis vėliau mėgino teisintis, kad jo planas vis dėl to buvęs geras, o tariamoji prancūzų pergalė nesanti jokia pergalė, nes “Kronprinz” nebuvo atmuštas, o pats pasitraukęs “strateginiais” sumetimais.

### Bendri kapai

Verduno apylinkėse tebėra bendri karių kapai, kuriuose vienas šalia kito guli taikiai milijonas vokiečių ir prancūzų. Bendra buvo kova — bendras ir amžinas poilsis.

Šią vasarą, minint 40 metų sukaktį nuo Verduno mūšio, kapines aplankė Prancūzijos prezidentas Coty, pats tame mūšyje dalyvavęs. Jis pasakė kalbą, kviesdamas prancūzus ir vokiečius imti pavyzdį iš čia guliniųjų, kurių amžinas sugyvenimas po skaudžios kovos turėtų skatinti kaimynines ir viso pasaulio tautas į tikrąją taiką. Bet, tikriausiai, nei kritusiųjų kaulai gyvųjų žodžiams nepatikėjo. A.V.



FBI netoli Los Angeles načia. po padirbtas dešimties 300.. 690 dolerių sumaj.

## LIETUVOJE ŽUVO PROF. J. ŽEMAITIS SU ŽMONA

### Rašo ALMUS iš komunistinės spaudos

Vilniaus “Tiesoje” liepos pabaigoje buvo paskelbtas nekrologas ir eilė užuojautų dėl prof. J. Žemaičio mirties. Jis nuo 1938 metų buvo katedros vedėju Kauno veterinarijos akademijoje. Visur nurodoma, kad jis kartu su žmona “tragiška žuvo”, bet nė kur, nė kaip — nieko nepasakytą.

### UŽSIENIŲ REIKALŲ MINISTERIO NEBĖR

Maskva vis didžiavos, kad Lietuva turinti savo užsienių reikalų ministerį P. Ratomskį. Vienu metu net į Paryžių Sovietų delegacijoje jį buvo nušivežę. Dabar Ratomskis, kaip matyti iš “Tiesos”, to titulo

jau nebeturi. Jam titulas duodamas pagal reikalą. Lankantis lordui “Robertui Samueliui Corleju” Vilniuje liepos 23 ar “Lenkijos —TSRS draugystės draugijai” liepos 31, Petras Ratomskis tituluojamas “Lietuvos kultūrinių ryšių su užsieniu draugijos valdybos pirmininku”.

### O TAUTINIS NUOTAIKOS VISTIEK GYVOS

“Drauge” atkreipė dėmesį Al. Gimantas į AP agentūros žinią, kad Lordas Chorley nusistebėjo latvių ir lietuvių labai gyvom tautinėm nuotaikom. Tuo tarpu “Tiesa” to paties “Corlejaus” žodžius taip perdavė: “Mes sužinojome, kaip jūs miestą buvo sugriovę naciai, ir mes sužavėti to didžiulio atstatomo darbo, kuris nuveiktas jūsų šauniam mieste”.

### PROPAGANDA PRIES LIETUVIUS LAISVĖJE SUSTIPRINTA

Lig šiol sovietinė spauda vengdavo užsiminti apie lietuvių ir jų veiklą laisvėje, kad likusieji tėvynėje apie juos kuo mažiausiai patirtų. Tačiau liepos 21, minint 17 “išlaisvinimo” metines, Sumaus-

kas ir Ziman, pasitelkę agitatorius Juozą Bulotą, Bronių Raguočių koliojo bendrom frazėm pabėgelius, “nacionalinius buržujus”, kurie šmeižia Sovietų Sąjungą ir Lietuvą, šmeižia, nes jiem esą gaila netektų turtų ir galimybės “melžti karvutę — Lietuvą”. Liepos 26 Juozas Bulota jau ima polemizuoti su laisvėj esančia spauda — konkrečiai su J. Kardeliu, kuris buvo parašęs, kad Lietuvoje dabar yra maža jaunimo. Komunistinė polemika yra tokio pobūdžio: “Seniai, seniai, bet dar mūsų tėvai atsimeina, gyveno Lietuvoje toks žurnalistas Jonas Kardelis. Dėjosi jis pažangiu, bet meluodavo ne visuomet su saiku... Gali ten JK nors ir melagių melagiaus kārūna apvainikuoti, tegul plepa jis sau kiek tinkamas. Mums nuo to nei šilta nei šalta”. Taip atsako, užuot paaiškines, kurgi yra Lietuvos jaunimas dingęs. O jeigu Bulota būtų vistiek, ką rašo laisvoje spaudoje, tai būtų visai neatsiliepes. Matyt, nėra vistiek.

● Lietuvių architektūros paroda Sao Paulo, Brazilijoje, rengia inžinierius - dailininkas M. Ivanauskas. Parodą nori surengti dar šį rudenį.

## DANUTĖ PASKEVIČIUTĖ

## RUGIENIAUS KIRMĖLIUS

3 Buvo tyra mėnesiena. Iš miško pūtė šaltas vėjas, ne trukus susimaišydamas su išklonio ir pievų kylančiu šiltu, minkštu rūku. Ant rugienos stovėjo paliejęs arklys ir, pakėlęs galvą, traukė į save orą. Atrodė jis tartum koks juodas šešėlis aiškioje mėnulio šviesoje.

Rugienius atsistojo ant griovio kranto, pakėlė šautuvą ir prisidėjo prie akies. Kirmėlius, nedelsdamas nė minutės, prišoko prie jo ir truktelėjo už rankos.

— Jonai, nagi ar tu Dievo nebijai? — suriko jis. — Nekalta gyvuli šauti! — Negaliu aš daugiau trivoti! — atsikirtė perpykęs Rugienius. — Tas arklys man miegot neduoda! Nelisk tu man į akis, čia ne tavo reikalas. Ir, nekrepdamas dėmesio į kirmėlių, vėl pradėjo taikyti į arklį. Kirmėlius įsikabino Ru-

gieniui į ranką, o Jonas, norėdamas nuo jo išsivaduoti, truktelėjo smarkiai į save ir netyčiomis smarkiai permetė Kirmėlių. Žiūri Rugienius persigandęs, o Kirmėlius nekruta. Guli visai kaip numiręs. Mat, būta ten akmens, tai todėl Kirmėlius taip baisiai susimušė. Pasilenkė Rugienius ir pamatė, kad iš Kirmėliaus smilkinio tekėjo kraujas.

Pasišaukė Rugienius sūnų, jau paauglį berną, ir parnešė Kirmėlių į namus. Visą naktį dėjo jam ant galvos šaltus rankšluostus. Kirmėlius tačiau geryn nėjo. Paryčiu, pasiskolines kaimyno arklį, išvažiavo Rugienius daktaro. Negelbėjo nėtas... Visą dieną Kirmėlius gulėjo lovoj išblyškęs ir be žado. Sutemus išėjo Rugienius į pamiškę, atsėdėjo ant žemės ir atsirėmė į pušies kamieną. Miškas gūžiai užė. Vėjas supo pušų šakas: tai lėkė jis iš gi-

rios į laukus, tai paskui, kiek aprišęs, grįžo atgal.

Rugienius pasirėmė galvą ir gliiai susimastė. Žiūrėjo jis į tą pusę, kur dar ir dabar teberioškojo perkūno nutrenktos pušies kamienas — negyvas ir grąšus tarsi šmėkla. Dievo pirštas! Prisiminė jis Kirmėliaus žodžius. Ir sažinė emė jį taip smarkiai graužti, taip emė jam prikaišioti, kaip niekad.

Viskas, tai per mano pasiutimą, mąstė jis. Lyg norėjau aš jį parstumti? Lyg norėjau, kad galvą susimuštų?

Ir pasirodė dabar Rugieniui, į nutrenktą pušį bežiūrinčiam, kad štai emė ir susitiko jis su Dievu jau antrą kartą.

Pirmą sykį — tai per aną perkūniją, o dabar, — kai Kirmėlius nepaklausė. Suprato jis dabar, kad Dievas tikrumo negyveno taip toli nuo žemės, kaip jam visada atrodė. — O, kad būčiau Dievo bōjės, nereikėtų čia man dabar taip graužtis, — kalbėjo jisai sau. — Ką žinia, dar ims Kirmėlius ir pasimirs.

Taip begalvodamas, pamatė Rugienius per sodelį atbėgančią savo žmoną. — Jonai, Jonai, — šaukė ji. — Skubink, man rodos, kad

Kirmėlius atsipeikėjo.

Senukas, tiesa, gulėjo pagaliais paremtas, ir jo akys šviešiai, karštingiškai žibėjo.

— Jonai, — sušnibždėjo jis. — Eikš čia, aš tau noriu ką pasakyti.

Rugienius priėjo ir atsiklauptė prie lovos. Žmona išėjo. Liko tik juodu dviese.

— O arklys kaip? Gal geriau — paklausė Kirmėlius.

— Nugį geriau, — norėdamas senuką nraminti, atsakė Rugienius. Iš tikrųjų, arklys dvėstė dvėstė.

— Tai gyvatės, tai syrapas, — sukuždėjo Kirmėlius ir vėl užsimerkė.

Žiūrėjo Rugienius į senuko skausmo surauktą veidą ir pagailo jam Kirmėlius: toks vargšas, visų apleistas jisai dabar atrodė. Nė nepajuto, kaip ašaros pradėjo riedėti skruostais: apermė tada Rugienius visą savo niekadėjiską gyvenimą, Kirmėliaus begailėdamas.

Kirmėlius ir vėl pramerkė akis:

— O ko tu, Jonai? Neverk... — Dovanok, Kirmėliau, tu man: aš nusidėjau prieš Dievą, — meldė verkdamas Rugienius. — Mano vardas Antanas, —

tarė silpnu balsu Kirmėlius.

— Dovanok, Antanai, man, dovanok, brolai!

— Nugį lyg tu, Jonai, tyčia, — atlaidžiai pasakė Kirmėlius, užsirijo seilėmis ir nutilo.

Ir taip numirė Kirmėlius pas Rugienių: tekant saulei, užmerkė jis savo ilgų metų išvargintas akis.

Palaidojo Kirmėlių pats Rugienius. Laidotuvių rytas buvo giedras, dangus mėlynas, tyras ir skaidrus. Senuose kaimo kapeliuose greit neliko giedojimas ir to negausaus būrelio žmonių, kurie Kirmėlių atlydėjo atsilsėti. Buvo, mat, šiokia diena, žmonės turėjo daug darbo, o Kirmėlius buvo visiems svetimas ir jau labai senas... Ne iš tokių, kuriuos gailiai aprauda.

Stovėjo Rugienius prie šviežiai suploto kapo ir dūmojo. Prieš jo akis driekėsi smėlynai pilni jaunų pušelių, nes kapai buvo tokioje vietoje, kur aplinkui neseniai buvo išdeges miškas. Tokia jau liūdėna vieta... Kapinėse tyvuliuo pilkos smilgos: tai vėjo pučiamos linko jos į vieną pusę ir atrodė kaip sidabrinės, tai vėl atsitiesė žalum žibėjo. Stovėjo Rugienius, glamžė ke-



OLANDIJOS KARALIENĖ Julijona vieši Graikijoje. Prie vyro Graikijos karalius Povilas ir karalienė Frederika.



# Neleist rūdyti kultūros ginklui

Jau treji metai, kai Europos Lietuvių Fronto bičiuliai vasarą ruošia studijų savaites. Jų tikslas — palaikyti gyvą lietuvių kūrybinę mintį, paskaitomis ir diskusijomis nagrinėjant aktualias problemas lietuviams, gyvenantiems Vakaruose.

Sios vasaros studijų savaitė, kuri įvyko rugp. 5—19 d.d. Neckarsteinache, Vokietijoje, turėjo be. drą. lemą: Lietuva tėvynėje ir tremtyje. Pirmojo paskaitoj

Lietuvos praėities sovietiniai klastojimai

prof. dr. Z. Ivinskis nurodė, kad praėities klastojimai ten vykdomi dviem pagrindinim kryptim: istorinio materializmo tezėms įrodyti ir rusų imperializmo užmačioms pateisinti. Todėl oficialiai užplauotas Lietuvos istorijos rašy mas okupuotoj Lietuvoj turi būti atliktas pagal tą pačią schemą, kokia iš dalies jau yra įvykdyta Latvijoje ir Estijoje, nors visi žino, kad mūsų tėvynės praėitis daug kuo skiriasi nuo latvių ir estų. Planas parašyti Lietuvos istoriją sovietinėje dvasioje vyksta vėžio žingsniu greičiausia dėl dviejų priežasčių: viena, Lietuvoj likusių istorikų tėra maža; antra, rusofiliskai Lietuvos istorijos parašyti neįmanoma, norint bent šiek tiek prisilaikyti praėities faktų. Sakysim, neįmanoma nutylėti, kad Lietuva nuo XV amž. vedė beveik nuolatinę kovą su rusais.

Tai iš dalies išryškino jauno sociologo dr. K. Čeginsko kruopščiai paruošta paskaita Lietuvos rezistencinės kovos praėity.

Joj prelegentas daugiausia dėmesio skyrė dviem kovų grandinim — dviem Lietuvos sukilimams prieš rusus 1831 ir 1863 m., kada buvo mėginama atstatyti senoji Lietuvos valstybė drauge su lenkais. Išskeldamas eilę menkai težinomų faktų, dr. K. Čeginskas vaizdžiai nurodė paraleles su dabartine lietuvių rezistencija, kuri prieš komunistus prasiėdė Lietuvoj 1940 m.

Prof. dr. J. Grinius savo paskaitoj apie

sovietinį meną Lietuvoj nurodė, kad komunistai nėra patenkinti lietuvių menininkais, nors visokiais būdais juos stengiasi pajungti savo interesams. Kad ir pasitaiko oportunistų ir pataikūnų lietuvių menininkų tarpe, tačiau tai neišeina į naudą net sovietiskai suprastam menui. Dėl šių ir kitų okupacijos sudarytų sąlygų menas, ypač dailė Lietuvoj yra sušabloninta, suskurdinta, apiplėšta. Jos nevisiškas susmukimas pareinąs nuo dailininkų, susiformavusių dar nepriklausomais me-

## Lietuvių Fronto Bičiulių studijų savaitė

tais, nes komunistų nelaisvėje auklėtų dailininkų tarpe stiprių talentų mažai teprasikiša.

Savo paskaitoj Vakarėtis žmogus komunizmo akyvaizdoje

išryškino Vakarų Europos ir komunizmo metafizinių pagrindų esmines priešingybes, prof. dr. A. Maceina išskėle kurių vakariečių naivias iliuzijas, arba norint komunizma sukriktišioninti ("apkriktišyti"), arba ieškant komunizmo silpnųjų Sovietų Sąjungos socialinėje struktūroje, arba Stalino nuovainikavime. Prof. A. Maceina mano, kad komunistų nutolinimas nuo Stalino ir grįžimas prie Lenino yra komunizmo sustiprinimas doktrininiu atžvilgiu, bet ne jo susilpninimas, kaip galvoja ksil kurie įtakingi vakariečiai.

I Vakarų pasaulio silpnības ir prieštaravimus dar labiau dėmesį nukreipė kun. J. Dėdinas, kuris savo paskaitoj kalbėjo apie krikščionių veiklos kria, dabartyje,

kiek ji išryškėja gyvenimo kasdienybėje, kurioj taip pat yra panerti lietuviai, gyveną Vakaruose.

Grynai šios dienos lietuviškas problema svarstė Mečys Musteikis savo paskaitoje Nuopolis ir pasipriešinimas tremčiai.

Joj prelegentas panagrinėjo įvairias tėvynę palikusių lietuvių nuopolio rūšis ir davė eilę pasiūlymų, kaip reiktų kovoti prieš tremtinių pareigos išdavimą, — pareigos, kurią automatiškai prisiėmė dauguma lietuvių, pasitraukdami iš tėvynės nuo komunizmo.

Po kiekvienos paskaitos vy-

ko gyvos diskusijos, pareiklaudamos kartais daugiau laiko negu pati paskaita. Vakarai taip pat nebuvo leidžiam veltui. Jiems buvo skirta lengvesnė negu dienų programa: V. Natkus literatūros vakare skaitė pranešimą apie šių metų poe.us sukaktuvinius Klementą, P. vaičai, P. Sruoga, A. Vaičiulaitį, ir P. Jurkų, kurių kūrybos ištraukas skaitė studentai G. Dubauskaitė, V. Augustaitytė, V. Damijonaitis, A. Sukys, Min. Ed. Turauskas padarė pranešimą apie tarptautinę politiką; A. Grinienė pravedė tėvynės valandėlę, per kurią poezijos ištraukomis buvo pavaizduoti Zemaičiai ir Sūduva, F. Strolis vadovaujamas inžinerijos lietuvių kuopų vyrų dvigubas kvartetas, nenuilstantis lietuviškų dainų puoselėtojas Vokietijoje, atliko koncertą. Be to, bažnyčioj buvo susikaupimo valanda, skirta tėvyni. Ją pravedė kultūrinės komisijos pirm. kun. D. Kensis tavičius.

Studijų savaitė buvo baigta mišiomis, per kurias giedojo F. Strolis kvartetą naujas lietuviškas giesmes, ir iškilmingu aktu salėje. Čia dr. K. Čeginskas įvertino savaitės darbą, o kun. J. Dėdinas, Ed. Turauskas ir A. Maceina išskėle minčių išsiskirstantiems pamąstyti ir vykdyti.

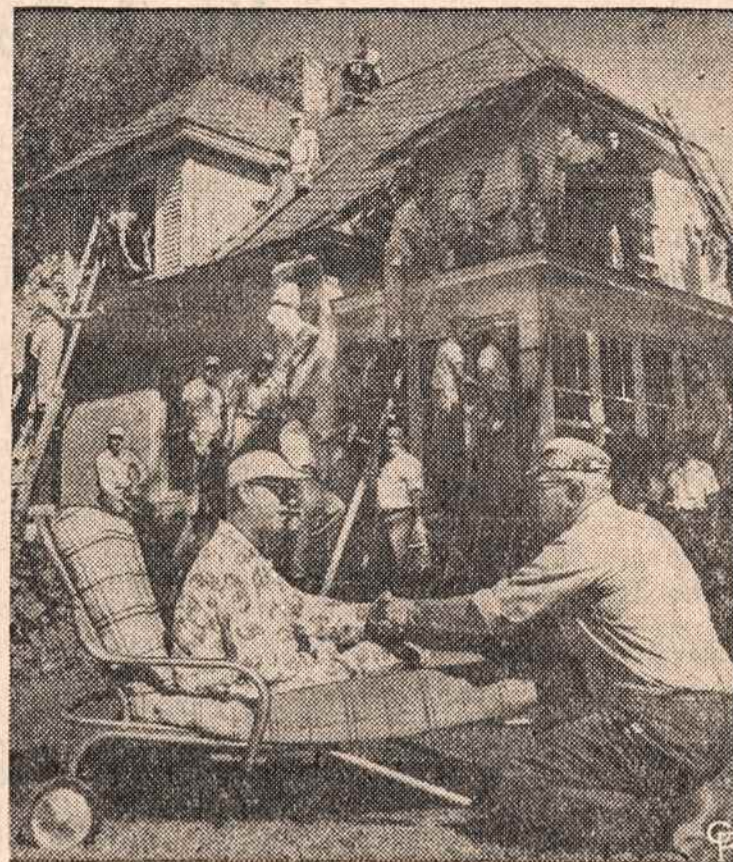
Siemetė Europos LF Bičiulių studijų savaitė sutraukė gausiaiu dalyvių negu ankstesniosios. Jų (bičiulių ir svečių) buvo 105. Jų daugumą sudarė lietuviai iš Vokietijos ir po kelis buvo iš Italijos, Prancūzijos, Anglijos, Belgijos, Olandijos. Tarp žymesnių svečių, tarusių savo žodį ar dalyvav-

sių diskusijose, buvo: lietuvių sielovados tvarkytojas tėvas A. Bernatonis, Lietuvos atstovas Prancūzijoje dr. St. Bačkis, Vokietijos Lietuvių B-nės pirmininkas Pr. Zandė, min. e.d. Turauskas, dr. P. Rekašis, dr. J. Norkaitis ir kiti. Dalis programos buvo užrekorduota Amerikos Balto ir perduota į Lietuvą.

Studijų savaitė vyko gražioj kūrybingoj ir draugiškoj nuotaikoj. Jos pasisekime nemaža lėmė jos techniniai vadovas kun. br. Lubinas.

Salia studijų savaitės įvyko Europos LF Bičiulių konferencija. Ji apsvarstė įvairius organizacinius ir lietuviškos politikos klausimus, priėmė rezoliucijas ir pirmininku išrinko prof. Dr. Z. Ivinskį.

J. Gintautas



PARALYZUOTAM Vern Pagel (Minneapolis) suėje 46 vyrai per 6 valandas atnaujino namą iš lauko ir vidaus.

## PARAPINĖSE MOKYKLOSE MOKINIŲ DAUGĖJA

Uždarius gražiuosius atostogų skliaustelius, trisdešimt milijonų Amerikos jaunimo rugsėjo 4 pasipils visais keliais į mokyklą. Didiesiems bus sugrįžimas, mažuteliams — pirmas susitikimas su knygų ir sasiuvinių pasauliu. Bet prieš visų akis vienas ir tas pats siekis: diplomai.

Visoje Amerikoje yra atidaryta 8050 parapiinių pradžios mokyklų ir 2400 gimnazijų (high schools), kurias išlaiko katalikai. Jas laško virš 3.900.000 mokinių.

Pav., New Yorko arkivyskupijoje pradžios ir aukštesniųjų mokyklų yra 427 su 195-

T. B. Mikalauskas

000 lankančių. Brooklyno vyskupijoje yra 280 mokyklų su 200.000 moksleivių. Per sekančią dešimtmetį pagal sudarytą šimto milijonų dolerių samatą bus statomos naujos mokyklos dar 90.000 mokinių.

Brooklyne bus pastatyta 50 pradžios mokyklų ir 5 gimnazijos, kuriose galės mokyti 50.000 mokinių; New Yorke — 35 pradžios mokyklos ir 18 aukštesniųjų 35.000 lankytojų.

Parapiinių mokyklų reiksmė yra didelė kultūrinio ir tautinio atžvilgiu. Tai pripažįsta valstybė ir šio krašto protestantai, kurių laikraštis "Christian Century" taip atsiliepia: "Parapinės katalikų Bažnyčios mokyklos turi savo rankose Amerikos likimą". Kartais patys katalikai nesupranta parapiinės mokyklos reikšmės, bijodami ar nenorėdami siųsti savo vaikų. Net yra tokių, kurie galvoja, kad katalikų mokyklos stovincios žemiau valdiškų. Labai klystama.

Katalikų mokyklos yra tiek pat aprūpintos, kiek ir valdiškos, kartais dar daugiau ir geriau. Bet tarp jų yra skirtumas, ir tai esminis. Parapinėse mokyklose šalia mokslo formuojama krikščioniška sąžinė, kad vaikas augtų doroje ir tikėjime. Mokyklos tikslas nėra ir neprivalo būti vien tik

Apie Oskarą Kokoschka, vieną iš garsiausių dabarties Austrijos dailininkų, Vienos viena filmų bendrovė pastatė meninį filmą, kuriame parodoma jo kūryba. Nuotraukos darytos Vienoje, Linze ir Kokoschkos mokykloje Salzburge.

Šernas, filmų artistas, vaidinęs Trojos Elenos herojų, dabar rašo knygą "The Climate Makes the Season".



TAIP BENT KASA. Amerikietė solistė B. Thehom (Canton, Ohio) dabinaisi prieš koncertą Londone. Ji koncertuoja ir Vokietijoje.

## FILMAS

### Baltasis banginis, šnipai ir cortizonas

Moby Dick. Vienas iš geriausių, bet ir sunkiausiai skaitomų amerikiečių klasikų veikalų, Herman Melville's "Moby Dick", pasirodė ekrane didelis ir įspūdingas. Lygiai toks didelis, kaip ir tas baltasis banginis, kurio beieškant kapitonas Ahabas išraižė banguančias jūras. Nerami žmogaus dvasia: jis visuomet siekia daugiau, negu jo jėgos leidžia, ir pavojams mielai puola į glėbį. Kas verčia, kas stumia žmogų į beprasmių užsispyrimą; ir ar jis iš tiesų toks beprasmiškas. Štai kelios mintys, kurios iškyla Ahabo neapykantos banginiui fone, ir priverčia žiūrovą galvoti apie žmogaus likimą, apie kapito-

na ir jo baltąjį banginį. Ahabas banginį surado, bet tas suradimas kaštavo gyvybę jam ir beveik visai laivo įgulai. Ar tai buvo beprotybė? O gal tai tik idealo siekimas?

Filmo pastatymas milžiniškas, daugelis scenų jūroje, ypač audros naktis ir paskutinis susitikimas su banginiu, — tiesiog kvapą užimančios. Spėcialūs foto efektai padaryti labai gerai. Puiki ir vaidyba. Gregory Peck Ahabo rolėje, nors gal kiek ir per jaunai atrodo ir gal jo randas veide kiek per daug dirbtinas, — bet sukuria stiprų ir įspūdingą nerimstančio kapitano charakterį. Geras ir Richard Basehart jo pavaduotojo rolėje, Orson Welles su savo puikiu pamokslu ir visa eilė kitų. Filmas spalvotas. Šiuo metu jį galima matyti tik Sutton teatre (57 g. prie 3 ave.) ir Criterion teatre, prie Times sq.

Foreign Intrigue programą daugelis dažnai seka televizijoje. Panašia nuotaika paga, mintas ir šis spalvotas filmas su Robert Mitchum pagrindinėje rolėje. Veiksmas vyksta Vienoje, Rivieroje, Svedijoje, traukiniuose, viešbučiuose ir gražiose vilose. Šnipai gaudo vienas kitą, ieško, vejasi iš valstybių į valstybes, prie to viso prisideda dvi gražios moterys, taip, kad net Robert Mitchumui iki filmo galo nepasiseka galutinai užkleisti paskutinį turinio puslį. Žiūrovas taip ir pasiieka pakabintas ore. Reikia pripažinti, kad filmas išėjęs kažkaip keistas — ne toks, kaip amerikiečių, ir ne toks, kaip daugelis Europos filmų. Ar jis geras? — Nebūtų to galima pasakyti, bet... įdomus, nes kažkaip keistas.

(Nukelta į 8 psl.)



WENDELL BERMAN  
Chairman



PATRICK J. (SONS) McDONOUGH  
President

### ANNOUNCING THE FORMATION OF A NEW SOUTH BOSTON BRANCH OFFICE

We cordially invite the many friends of the late Roman J. Vasil and the late Anthony J. Kupstis, whose respective businesses we have purchased from the heirs, to continue to rely on us for their insurance needs.

We look forward to serving their loyal customers and many new customers in South Boston as one of the best-equipped general insurance agencies in New England, specializing in fire insurance and service for automobile owners.

Whether it's business or personal insurance... when the Wendell Berman Insurance Agency services your policies, you can be sure of experienced handling and assistance!

### WENDELL BERMAN INSURANCE AGENCY

88 Broad Street Tel. HU 2-3020 in South Boston, 559 E. Broadway AN 8-5078 formerly A. J. Kupstis

### Lietuvių Radijo Valandos Programa perduodama sekmadieniais

WHIL — 1430 kilocycles — Medford, Mass. Kiekvieną sekmadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio. Jei norite ką nors pasveikinti ar pranešti, tai asmeniškai įduokite ar siųskite vedėjui ANTONIUI F. KNEIZIUI — Lithuanian Radio Hour, 50 Cottage St., Norwood, Mass. Skyriai: Lithuanian Furniture Co. — A. ir O. Ivaškai, 328 W. Broadway, ir Stasys Jakutis, 496 E. Broadway, So. Boston, Mass.; Antanas Daukantas Market, 187 Webster Ave., Cambridge, Mass. Telefonai: NORWOOD 7-1449; SOUTH BOSTON 8-4618 ar 8-1940; KIRKLAND 7-8533.

### JUOZAS GRABAU

REAL ESTATE BROKER

Tarpininkavimas perkant ir parduodant nekilnojimąjį turtą, patalpų bei butų nuomavimas; parūpinimas paskolų (mortgaidžių) ir t.t.

Sąžiningas ir greitas pataravimas.

227 BEDFORD AVE. BROOKLYN 11, N. Y. Tel. STagg 2-7524

### Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGŲ (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

### VYT. MAŽELIS

gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y. Skambinti tel. HYacint 7-4677

### Lietuvos Vyčių Radijo Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kilocycles

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ—NUO 1:30 IKI 2:00 VAL.

Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA BRADDOCK, PA.

### LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos Lietuvių Kultūrinė Radijo Programa WBMS, 1090 kilocycles BOSTON 15, MASS.

Sekmadieniais

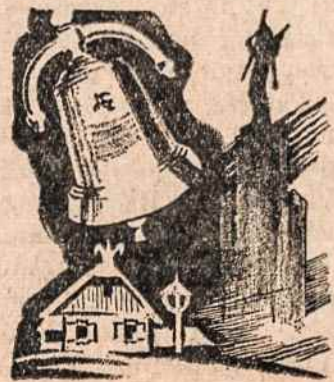
12:30 iki 1:00 val. pietų metu

VEDEJAS — P. VIŠČINIS

31 Bunker Ave.

BROCKTON 4, MASS.

Tel. Brockton 8-1159-R.





# Vincui Kudirkai 75 m.

Dažnai gyvenime pasitaiko, kad žymesniųjų žmonių jiems gyvenant nepastebime, o tik pasigendame, kai jau gyvųjų tarpe jų nebeturime.

Pastebėjęs angliškame laikraštyje žinutę, kad Vincas Kudirka savo artimųjų tarpe atšventė 75 metų gyvenimo sukaktį, nutariau jį ta proga aplankyti ir pasikalbėti.

Atsilankęs į jo sodybą, radau jį besidarbuojantį sode. Didžiulis sodas, gėlynas ir visa puošni sodyba liudija, kad darbštus ir sumanus šeimininko esama.

Visa aplinka taip maloniai nuteikia, kad pasijunti, lyg kur tėvynės malonioj sodyboj beasas.

Saulės nukaitintu veidu, pilnas energijos ir visai neatrodas, kad tokį skaičių metelių jau būtų išgyvenęs, sukaktuvininkas sutiko atsakyti į kelis mano klausimus.

**Norėčiau sugrąžinti ir tolimą praeitį ir paklausti, iš kur kilęs ir dėl ko teko aplieisti gimtąjį kraštą?**

— Gimiau ir augau Žilių kaime, Barzdų valsč., Sakių apskrityje. Mano jaunystėje mūsų tėvynė, kaip ir dabar, kentėjo sunkią caro priespaudą. Negalėdamas pakęsti okupanto jungo, prisidėjau prie tuo metu veikusio pagrindžio veikėjo, Visuomenės tarpe išsilaisvinimo viltį žadinant, teko platinti įvairaus turinio atsisaukimų lapelius ir kitokią literatūrą — spaudą.

Visa tuometinė spauda buvo spausdinama Vokietijoje, todėl tekdavo slapta parsigabenti.

Atėjus laikui stoti į caro kariuomenę, apsiprendžiau geriau palikti savo gimtąjį kraštą, bet netarnauti pavergeju!

**Ar neturite giminyšės ryšių su tautos himno autorium V. Kudirka?**

— Kieles esu iš tų pačių šaknų, bet per tolimi keliai, kad būtų galima užskaityti giminyštę.

**Kiek metų kaip bendradarbiaujate lietuviškoje spaudoje? Laikraščiuose?**

## Padėka

Nuoširdžiai dėkojame kun. MYKOLUI KEMESIUI, EIZABETHO ŠV. PETRO ir POVILLO PARAPIJOS klebonui už \$1000; ir kun. JONUI KINTAI, PATERSONO ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS klebonui už \$500; paremti naujai pranciškonų gimnazijai Kennebunkport, Me.

Abu gerbiamieji klebonai yra įrašyti ir Pranciškonų šv. Antano Kolegijos garbės narius.

Pranciškonų vardu Tėv. Jurgis Gailiūsis, O.F.M.

— Jau daugiau kaip 40 metų. Daugiausiai teko rašyti "Darbininkui", "Garsui", anksčiau "Amerikai" ir retkarčiais "Draugui". Be to, esu parašęs Norwood'o lietuvių parapijos istoriją, kuri buvo išleista atskiru leidiniu 1937 m. (Parapijos 25 metų sukakties proga). Pasirašėju slap. "Zvalgas" ir "Kaimietis".

**Nuo kurio laiko skaitote "Darbininką" ir kaip jis jums dabar patinka?**

— "Darbininką" skaitau nuo jo užgimimo dienos. Pradedant leisti "Darbininką", daug rūpesčių ir vargo turėta, nemaža dalimi ir man teko prieti darbų prisidėti. "Darbininkas" buvo ir yra artimiausias mano širdžiai laikraštis, o dabartine jo pažanga esu visapusiškai patenkintas.

**Kurioms organizacijoms vadovaujate bei priklausote?**

— Siuo laiku esu pirmininkas L.D.S. centro, Katalikų Federacijos N. Anglijos apskrities, L.R.K. Susivienijimo 81 kuopos, Federacijos 10 skyriaus, ir Balfo 222 skyriaus vicepirmininkas, o priklausau eilei dar kitų mažesnių organizacijų.

**Kurios organizacijos jūsų manymu ilgiausiai išsilaikys?**

— Mano manymu ant lietuvišybės pagrindo ilgiausiai išsilaikys L.R.K. Susivienijimas, L.R.K. Federacija, L.R.K. Moterų sąjunga ir vyčiai.

**Iš kur surandate laiko organizacijai veiklai, parapijai, nemės bei šalpos darbams, kada tiek daug darbo turite prižiūrėti savo sodyboje?**

— Anksčiau fabrike dirbau ir tai tų darbų nepaleidau, o dabar su pensija žymiai lengviau. Žinoma, kalnų nenuvertėme ir nenuversime, bet turint gerus norus ir bendrai dirbant galima daug gražių darbų padaryti.

**Kuris momentas jūsų gyvenimo buvo skaudžiausias ir kuris maloniausias?**

— Skaudžiausiai išgyvenau, kada teko aplieisti gimtąjį kraštą — Lietuvą. Maloniausia buvo, kada įkūrė lietuvišką parapiją, po didelių pastangų ir pasiaukojimo, bendromis jėgomis pastatėme savo bažnyčią, kurioje buvo atlaikytos pirmos mišios. Mūsų noras Dievą garbinti gimtąja kalba buvo realizuotas, todėl tą dieną mišių metu daugumai per skruostus riedėjo džiaugsmo ašaros! Tai įvyko 1915 gruodžio 19 Norwoode.

Žvelgiant į tą nepailstančią darbo "bitelę", man prisiminė viename susitikime poeto M. Vaitkaus išsireiškimas: "Nors kūne senatvė savo ženklus rodo, bet dvasioje vistiek jaučiuos jaunas". Taip yra ir su Vincu Kudirka, kuris irgi jaučiasi jaunas. Per visą gyvenimą



VINCAS KUDIRKA, LDS pirmininkas.

Amerikoje neturėjo mašinos, o visur suspėjo apibėgti ir nepavargo.

Norwoode be V. Kudirkos pagalbos veik nieko žymesnio neįvyksta, o N. Anglijoje, kur vyksta kokie katalikų suvažiavimai ar seimai, tai jis visur iki šiol dalyvaudavo ir tebedalyvauja.

Sukaktuviniui tenka palinkėti ir toliau geros sveikatos bei daug, daug laimingų metų!

## Metinė Škotijos lietuvių procesija

Škotijos lietuviai katalikai kartą metuose suvažiuoja į Carfin miestelį, Lamarkshire, iš įvairių vietų ir garsioje Carfino grotėje atlieka metinę procesiją. Šiais metais šventė vyko rugpj. 5 d.

Dievas ypatingai šiemet laimino lietuvių procesiją, suteikdamas labai gražią, giedrą ir saulėtą dieną, kas liepos ir rugpjūčio pradžioje Škotijoje retai tepasitaiko. Toliuose slankiojo tamsūs debesiai, kažkur dundėjo griauštinis, bet mūsų nesiekė ir todėl žmonių susirinko net daugiau, kaip kad buvo tikėtasi.

Procesija prasidėjo truputį po 3 val. Šv. P. Marijos Apšviesto aikštėje, visiems bendrai kalbant rožančių, per garsintuvą vadovaujant J. Gečioniui iš Mossend ir protarpiais chorui giedant Liorido giesmę. Eisenoje buvo nešamas kryžius, statulos bei šventųjų relikvijos. Ilgiau sustota šv. Pijaus X aikštėje,

vimai ar seimai, tai jis visur iki šiol dalyvaudavo ir tebedalyvauja.

Sukaktuviniui tenka palinkėti ir toliau geros sveikatos bei daug, daug laimingų metų!

P. J.

kur turėjo kunigas svetys iš Romos sakyti pamokslą, bet jam nespėjus atvykti, Škotijos lietuvių kleb. kun. J. Gutauskas pats pasakė.

Po pamokslų procesija vėl sugrįžo į Marijos aikštę, kurioj ant parengto altoriaus buvo išstatytas Šv. Sakramentas. Choro bendrosios giesmės aidėjo galingai ir sutartinai. Daugelis choristų vilkėjo lietuviškus tautinius drabužius, tuos atkreipdamos kitataučių dėmesį, kad čia esama lietuvių.

Artinantis škotų katalikų procesijai, vietinis klebonas mandagiai paprašė mus pasitraukti truputėlį į šalį. Tai mums nei kiek nesutrukdė, nes religinė programos dalis buvo baigta. Dar kiek pasidalinę išpūdziais ir pasišnekučiavę su savo sutiktaisiais, visi patenkinti palikome Carfiną ir vykome namo.

J. Butkevičius

## PHILADELPHIJOS ŽINIOS

**Inžinieriai suvažiuoja į ketvirtąjį Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų suvažiavimą, kuris vyks Philadelphiaje rugsėjo 1-3 d., Liberty Federal Savings & Loan Association patalpose, 202-204 N. Broad St. Suvažiavimas prasidės šeštadienio popietėje, 2 val. dalyvių registracija, 3 v. iškilmingas posėdis, 6:30 val. darbo posėdis. Sekmadienį, rugsėjo 2, 9 ir 12 val. komisijų posėdžiai, 10:30 val. pamaldos už mirusius ir kenčiančius Lietuvos.**

**Anna Stokoff (Reder). Ieško sesuo iš Lietuvos.**

**Teresė Brožūtė - Janalaukienė, kilusi iš Gudviečių km., Pajunių val., Vilkaviškio apskrityje.**

**Jonas Pleirys, kilęs iš Kaurno. Yra žinių iš Lietuvos.**

**Albina Zubrienė, dukterė Jonno. Yra žinių iš Sibiro.**

**Patys ieškomeji arba kiti ką nors žinantieji apie ieškamuosius, prašome atsilipti šiuo adresu:**

BALFas, 105 Grand Street, Brooklyn 11, New York.

**PAIESKOJIMAI**  
BALFo centras yra prašomas paieškoti Amerikoje šių asmenų:  
Leonas, Svirskis, kilęs iš Šiaulių miesto. Yra žinių iš Lietuvos.  
Anna Stokoff (Reder). Ieško sesuo iš Lietuvos.  
Teresė Brožūtė - Janalaukienė, kilusi iš Gudviečių km., Pajunių val., Vilkaviškio apskrityje.  
Jonas Pleirys, kilęs iš Kaurno. Yra žinių iš Lietuvos.  
Albina Zubrienė, dukterė Jonno. Yra žinių iš Sibiro.  
Patys ieškomeji arba kiti ką nors žinantieji apie ieškamuosius, prašome atsilipti šiuo adresu:  
BALFas, 105 Grand Street, Brooklyn 11, New York.

**Monte Casino, garsusis benediktinų vienuolynas, kuris per karus Italijoje buvo visiškai sunaikintas, jau baigiamas atstatyti. Dabar statomos šoninės koplyčios ir įrengiami milžiniški vargonai, kurie uždengs visą galingą vienuolyno sieną. Jie turės per 6270 vamzdžių ir 75 registrus.**

## ISPŪDŽIAI IŠ VASAROS KURSŲ

St. Barzdukas, Cleveland, Ohio

### Pakeliui į Pittsburgą

Pittsburghe turėjome būti rugpjūčio 18 — tada ten 9 v. ryto turėjo prasidėti Lietuvių Seserų Instituto liuanistiniai vasaros kursai. Iš Clevelando į Pittsburgą 3-4 val. keho. Vadinasi, norint suspėti, būtų reikėję keltis apie 4 val. Tad lektoriam nutarem: peranksti! Todėl ALRK Federacijos pirm. dr. Ad. Damašus, atsakingas už mūsų pristatymą, turėjo mus surinkti ir nuvežti iš vakaro. Pradžiai turėjo pakakti jo paties, muz. Alf. Mikulskio ir manęs, tad jis mudu du ir pasikrovė į savo mašiną.

Iš Clevelando pajudėjom vakare apie pusiau septintą. Iki greitakelio (turnpike) valanda su trupučiu. Toliau — leki kaip paukštis. Rimtiems vyrams nebuvo patogų laužyti įstatymą, tad laikėmės daugiausia normos — 65 mylių per valandą. Kai aspiranti — toks greitis darosi visai normalus, bet daugelis mus lenkė, ir tai žymiu greičiu. Tieskuto gal 75 mylias, gal dar greičiau. Ir darosi idomu stebėti, kaip visi lekia lyg be galvų.

Kai išsukom iš greitakelio, buvo jau tamsu. Stabtelėjom dar kavos išgerti, tad užtrukom gerą pusvalandį, nes pakelės užkandinę radom tokią spūstį kaip per atlaidus. Pakutinė valanda buvo sunkiausia: važiuodamas vingiuotais Pennsylvaniajos keliais, tamsoji negali nusikratyti išpūdzio, lyg nertum į skylę.

### Pro vienuolyno vartus

Po vienuoliktos atsidūrėm prie vienuolyno kalnelio. Apasukę įnėrėm pro vartus. Tamsūs langai rodė, kad vienuolynas jau miega. Bet mūsų laukė. Pasitiko kaip senus ir gerus pažįstamus. Prisištė ir seselė Gabrielė, kursų vedėja. Tik ilgai kalbėtis neteko: reikia ešą gulti, nes rytoj anksti kelsimės — pamaldos 6:45 v. Mėginom derėtis dėl "dispensos", bet seserys pasirodė kietos ir neatlaidžios: kas čia įžengia, tam privaloma ir vienuolyno tvarka!

Ne seserys būtų, jei svečių nepavaišintų, tad prieš guldami nugėrėm dar vaisių sulčių. Ešą, jos geriausiai praplauja po kelionės pridulkėjusias gerklės.

### Vienuolyno koplyčioj

Miegą pradeda sklaidyti 6 val. vienuolyno varpas. Jo balsas sklinda pro tamsą, veržiasi pro langus, primena, kad aštuos diena, kad pradėdami jos darbai. Kėlėmės ir mes. Kai atėjom į koplyčią, seseris jau radom besimeldžiančias. Nutįsusios juodos jų eilės, iš kurių sklinda švelnus tylūs maldos žodžiai, visų tariami. Nustatytu laiku šv. mišių laikyti išėina vienuolyno kapelionas kun. J. Skripkus, Giesmės — tik lietuviškai.

### Kursų atidarymas

Po pusryčių einam į vienuolyno salę. Seserys — visados pirmosios, tad ir čia jas randam jau susėdusias. Dabar jos mokinių vietoj. Punktualiai 9 val. suskamba Amerikos ir Lietuvos himnai, kun. Skripkus sukalba maldą, seselių choras sugieda giesmę "Ant Dievo aukuro", prie mikrofono pakviečiama motina M. Loyola, kuri pasveikina mokytojus ir mokinės, iškelia šių

kursų prasmę bei reikšmę, palinkė sėkmingo darbo.

### Lietuvių dainų pamokos

Vienas iš pagrindinių kursų uždavinių — tai buvo pasimokyti lietuvių dainų, kurios vėliau turės būti perteiktos pradinė mokyklų mokiniams. Siam uždaviniui pakviestas Ciurlionio ansamblio vadovas muz. Alf. Mikulskis. Jis atvyko puikiai pasirėngęs: atsivežė specialiai jo ir L. Banio pagamintą vaikų dainų rinkinėlį "Tėviškes aidus", kurį šioms kursams išleido šv. Pranciškus seserų vienuolija.

Kiekviena kursų dalyvė į rankas gauna 18 dainų, ir maestro pradeda darbą. Supažindinęs su lietuvių dainomis apskritai, jis pradeda mokyti jas dainuoti. Dėkingas tai darbas, nes mokinės puikiai skaito gaidas. Be jokio vargo pasisavinama pirmoji rinkinėlio daina — vienbalsė J. Gaubo "Tupi kiškis": Tupi kiškis ant kopūstų pūstų, pūstų, kad pilvelį jam išpūstų pūstų, pūstų. Toliau iš eilės liaudies daina "Zemė kėlė žolę": Zemė kėlė žolę, žolė kėlė rasą, rasa kėlė pasagėlę, pasagėlė žirgą; žirgas kėlė balną, balnas kėlė raitą, raitas kėlė kepurėlę senai motinėlei, Ir vėl žmonių daina "Ta mūsų seselė": Ta mūsų seselė darbininkėle čjo ir šilą uogelių rinkti. Ši jau tri balsė, bet pasiduoda su tokiu pačiu lengvumu. Tad malonu žiūrėti į tokį darbą: gabus mokytojas, bet ne mažiau gabios ir mokinės! Jos daro viską, ko tik jis reikalauja: dainuoti — dainuoja, šypsotis — šypsosi.

Mikulskis su savo mokinėmis bus padaręs didelį darbą: jam buvo duota daug pamokų (be šio šeštadienio ir sekmadienio, jis buvo nuvykęs dar ketvirtadienį ir penktadienį), tad buvo išėitas visas dainų kursas, Dieve duok, kad šios lietuviškos mūsų dainos dabar suskambėtų visos Amerikos lietuviškose pradžios mokyklose, nes į kursus buvo atvykusios visų keturių vienuolynų lietuvių seserys: Sv. Kazimieros iš Chicagos, Nekalto Prasišėjimo iš Putnamo, Nukryžiuotojo Jėzaus iš Brocktono, taip pat gausiausiai lankė šv. Pranciškaus seserys iš Pittsburgo. (b.d.)

**Liet. Studentų Sąjungos** centro valdybos adresas dabar yra: Juozas Karklys, 6831 S. Washnetaw, Chicago, Ill. Visais Studentų Sąjungą liečiančiais reikalais prašome kreiptis tuo adresu.

**Teofilė Kiseliūtė** Argentinoje mokytoja ir Buenos Aires universiteto medicinos fakultete studijuoja farmakologiją.

**Nauja savaitgalio mokykla** įkurta Australijoje Glenroy priemiestyje. Įkūrė Melbourne Liet. Kultūros Fondas. Mokytoja p. Šemienė.

**Lietuvių studentų Australijoje** yra Brisbano universitete 6. Adelaidės universitete 28. Daugiausia studijuoja inžineriją ir architektūrą.

**IEŠKAU** Antosės Adomaitės - Skrinkienės, gyvenusios Bizų kaime, Leverio ūkyje. Prašau atsilipti šiuo adresu: Marija Stašaitytė - Jablonskis, 327 Washington Ave. Philadelphia 47, Pa.

## IŠ VISUR

**DARBININKO** sakantis numeris dėl Darbo šventės (Labor Day) išėis penktadienį, rugsėjo 7.

**PIKNIKAS** Darbininkui paremti įvyksta rugsėjo 2, sekmadienį, Linden, N. J. Pradžia 2 val. Visus maloniai kviečiame.

**Iš Hamburgo, Vokietijoje.** 11 vaikų buvo nuvykę į katalikų vaikų stovyklą Sveicarijoje. Stovyklą suorganizavo lietuvių bičiulis B. Thomas, sveicarų - lietuvių draugijos pirminkas.

**Vasario 16 gimnazijoje** lankėsi kardinolas Pizzardo, kuris dalyvavo Vokietijos katalikų kongrese Koelne. Kardinolas Pizzardo yra didelis lietuvių bičiulis.

**Kanados lietuvių studentų** stovykla įvyko dailininkų Tamošaičių ūkyje rugpjūčio 18-19 savaitgalį. Stovyklavo apie 50 studentų iš Montrelio, Toronto ir Ottawos.

**H. B. Jasufienė - Bandžiūtė**, ilgus metus mokytojusi anglų ir prancūzų mokyklose Kanadoje, šiais metais pakelta į direktorės (principal) laipsnį "Our Lady of Peace" 12 klasių mokykloje.

**T. Vytautas Balčiūnas**, OFM, buvęs iki šiol St. Catharine, paskirtas vikaru į Toronto priskelimo parapiją, kuriai vadovauja pranciškonai.

**T. Bernardinas Grauslys**, OFM, Toronto priskelimo parapijos klebonas išvyko poilsio. Jį pavaduoja T. Placitas Barisas.

**Alice Stephens** Chicagoje turėjo savo dainavimo studiją, kuri dabar paverčiama Chicago konservatorijos dalimi. Be to, Alice Stephens dėsto dainavimą ir muziką Marijos aukšt. mokykloje.

**Stud. ateitininkų stovykla** prasidėjo rugpjūčio 26, stovyklauja apie 100 studentų ateitininkų iš įvairių vietovių. Iš Chicagos atvyko net 48. Stovyklos ruošiamas literatūros ir meno vakaras įvyksta rugsėjo 1 Baltimorėje.

**Bronius Stanislaukas** šiuo metu kovoja Alžyre. Jis tarnauja prancūzų svetimšalių legione. Tarnybą baigs 1957.

## Vytauto Augustino Lietuvos Vaizdų Albumas LIETUVA

Yra geriausia dovana visokioms progoms. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, kas kokia kalba bebakabėtų.

Kiekvienam verta šį gražų leidinį pačiam įsigyti ir kitam dovoti. Išleido: A T E I T I S, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Jį galima gauti:

ATEITIES administracijoje ir ir pas platintojus. Kaina 6 dol.

## BACK TO SCHOOL WITH A NEW 1957



**NO DOWN PAYMENT. Up to 24 months to pay.**  
J. L. Giedraitis, 1632 Broad St. Hartford 6, Conn. Reikalaukite informaciją angliskam, lietuviškam ir kitų kalbų raidinams.



MIKE McCORMICK, 18 metų, New York'e gautą dovana kaip geriausias beisbolo žaidėjas, New York Giants jam moka 65,000 dol.



**LIETUVOS GENERALINIO  
KONSULATO NEW YORKE  
PAIESKOMI ASMENYS:**

Andrijauskas, Antanas, sūnus Liudviko, iš Sialiuų ap.  
Baleckis, iš Pasvalio.  
Bukauskis, Antanas, ir vaikai Antosė, Kazys, Marytė, ir kiti.  
Čiapas, Vytautas, sūnus Boleslovo.  
Civinskas, Romas.  
Genys, Juozas, gyvenęs Brocktone.  
Giedraitis, Romualdas.  
Gylis, Jurgis, iš Joniškių k., sūn. Antano.  
Gutauskas, Juozas, sūnus Juozo.  
Gvalda, Petras ir Gvaldienė, Rozalija.  
Jablonskis, Andrius, gyvenęs Indiana Harbor, Ind.  
Jankauskas, Aleksas, sūnus Motiejaus.  
Jurgaitis, Petras, sūnus Stasio.  
Kaznauskaitė, Vitkienė, Barbora, ir vyras Vitkus, Vincetas, gyvenę Waterbury, Conn.  
Labanauskas, Steponas, sūnus Kazio, iš Kelmės.  
Lorantz, Jonas, gyvenęs Blue Island, Illinois.  
Ludavičiūtė, Julija ir Marija.  
Naginevičius, Albina, Iramas, Teklė ir Ursulė.  
Petersonas, Kazys, sūnus Ernesto, gim. 1927 m.  
Ramanauskienė, Petronėlė, ir sūnus Kazimieras ir Stanislovas.  
Rimkus, Stasys, sūn. Jokimo.  
Sasunas, "Levukas" (gal Leonas?), gyvenęs Rothenburge, Vokietijoje.  
Skrandžius, Juozas, iš Kuniškių k., Pajevonio vl., Vilka, viškio ap.  
Tamulionis, Kostas ir Motiejus.  
Tuminas, Pranas, iš Mielaičių kaimo.  
Vaiceliūnas (gal Aleksas?), iš Pasvalio.  
Valickis, iš Pasvalio.  
Vasiliaskas, Bladas (Vladas), iš Gedručių k., gyvenęs Sakiuose.  
Vitikienė - Kaznauskaitė, Barbora, ir vyras Vitkus, Vincetas, gyvenę Waterbury, Conn.  
Zvirzginas, Andrius, sūnus Jono ir Natalijos, su šeima.  
Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsilypti į:

**CONSULATE GENERAL OF  
LITHUANIA**  
41 West 82nd Street  
New York 24, N. Y.

**GEORGE L. DECKER, JR.**  
**INSURANCE**  
135 SOUTH LA SALLE ST.  
CHICAGO 3, ILLINOIS  
Franklin 2-7300



GEORGE P. MAHONEY iš Baltimorės demokratų sąjauzavime išrinktas Marylando kandidatu į senatą.

**BALTIMORĖS ŽINIOS**

— Naujas Amerikos legionierių lietuvių posto komendantas Antanas Kičas praeitame susirinkime pranešė sekančių metų veiklos programą, kviesdamas visus uoliai padėti ją vykdyti. Nors narių skaičius ir mažas, bet darbais visada ir visur pasireiškia. A. Kičas yra pasiryžęs toliau testuoti garbingą legionierių darbą. Marylando valstybės legionierių komendantas Wolfson apie lietuvių postą yra pasakęs: "Jis mažas skaičiumi, bet yra vienas iš veikliausių postų Marylande."

— Neseniai buvo kilęs klausimas, kokio didumo yra kry-

**PITTSBURGH, PA.**

Rugsėjo 16 lietuvių ūkyje—Lithuanian Country Club, Route 51, Clairton, Pa., — įvyksta didžioji lietuvių kambario gegužinė. Apie 3 val. svečių sutikimas ir vėliau meninė dalis, užkandžiai ir gėrimai. Programoj gros geras orkestras, galėsit visokius šokių šokti.

Kadangi lietuvių dieną, kuri buvo West View parke, lietus ir audra prigriebė, tai šioje gegužinėje bus ir dalis lietuvių dienos skirtos programos. Programoje pasirodys mūsų Pupų Dėdė — Vytautas Jucevičius, kuris savo kupletais tikrai visus prijuokins.

Gegužinės vieta yra labai gražioje Pittsburgho apylinkėje, patogiai seniems ir jauniems, kurie čia ras visą sporto priemonę. Gegužinės pelnas skiriamas Lietuvių Kambariui, kuris yra Pittsburgho universitete. Kambarį reikalinga atnaujinti ir papuošti.

Fr. Žilionis

žius šv. Alfonso bažnyčios bokšte. Perskaitęs seną dokumentą, radau, kad kryžiaus yra 11 pėdų aukščio.

— Ateitininkų stovykla prasidės ateinantį šeštadienį, rugsėjo 1, įdomia programa Caddo salėje, Franklin St. Po programos šokiai.

— Sv. Alfonso pradžios mokykla mokslo metus pradės rugsėjo 4, antradienį. Prasidės mišiomis, kurias atlaikys prel. L. Mendelis. Primenama tėvams leisti savo vaikučius į šią mokyklą, kurioje išmoks lietuvių kalbos ir pažins savo tėvų kraštą — Lietuvą.

— Visų tautų diena įvyks Gwynn Oak parke, rugsėjo 2, sekmadienį. Kiekviena tauta turės savo meno parodėlę ir pardavinės savo tautos tradicinius valgius. Meno programoje dalyvaus lietuvių tautinių šokių grupė.

— Kun. J. Antoszewskis, šv. Alfonso parapijos vikaras, grįžo iš atostogų pilnas energijos, pasirodęs testu savo veiklą įvairiose organizacijose, kurių jis yra dvasios vadas.

— Sunkiai sergą parapiečiai: J. Makarauskas, O. Vaitekūnienė, O. Karaškevičienė ir Agnietė Sutt — Sutsinskas.

Jonas Obelinis

• IV Kanados lietuvių diena vyksta šį savaitgalį Windsor. Rugsėjo 1 — parodos atidarymas, futbolo žaidynės, vakare balius. Sekmadienį pamaldos, pamokslas sako vysk. V. Brizgys, futbolo žaidynės, iškilmingas šventės aktas ir kita. Vakare — koncertas, kuriame dalyvauja "Varpo" choras, solistas V. Verikaitis, Detroito, Clevelando ir Toronto tautinių šokių grupės.

**BURMISTRAS, DEMOKRATAI IR SALEZIEČIAI**

VLADAS RAMOJUS  
Reportažas iš Chicago

Kažkada "Darbininke" rašiau, kad dabartinis Chicago miesto burmistras Dalev gyvena senajoje Chicago lietuvių kolonijoje Bridgeporte, Taigi, drauge su lietuviams, R. Daley perėmus burmistro pareigas, Chicago miestas greitai pajuto jo tvirtą janką. Ypač staigiai emė keistis miesto išvirsnis vaizdas: vietoj begalės popiergalių prieš akis nūn šviečia švariose gatvėse naujos ir galingos elektros lempos ir nuolatiniai policijos patruliai visur sukiojasi.

Tą staigią Chicago miesto pažangą pirmiausia pajuto Bridgeportas, nes ji nuo tos kolonijos ir prasidėjo. Viena, ten gyvena pats Chicago miesto galva; antra, Bridgeportas yra netoli tos didžiosios Chicago skerdyklų halės, kur vyksta įvairiausių konvencijų ir parodos, kur ir šiemet triukšmingai praėjo didžioji demokratų konvencija į prezidentinius kandidatus nominavusį Stevensoną.

Tarp kitko visi keliai iš Chicago vidurmiesto į konvencijos rūmus ir atgal ejo pro lietuviškąjį Bridgeportą, ir daugelis Bridgeporte gyvenančių lietuvių savo akimis matė pravažiuojančius didžiuosius demokratų partijos šūlus ir kitus delegatus. Gi "Draugo" atstovams Aloyzui Baroniui ir Vytautui Vardžiui konvencijos spaudos kambaryje demokratų prezidentiniai kandidatai Stevensonas ir Harri-manas net rankas stipriai paspaudė...

Bet, nors gražesnė ir įdomesnė Chicago nūn pasidariusi, bet Chicago lietuviams kiekviena laisvesne proga stengiasi ištrukti iš miesto ir pasisukti pro artimesnes ar tolimesnes vietas. Šia proga sustosi ties dviem daugelio dėmesį atkreipiančiomis, lietuviams įdomiomis vietomis.

Pereitą rudenį, kada Katalikų Federacija užpirkė stovyklavietę netoli Detroito, /tai Crown Point (apie 40 mylių nuo Chicago), gražioje buv. milijonieriaus rezidencijoje, įsikūrė lietuvių saleziečiai Vos pradėjus kurtis, juos ištiko nelaimė: kilo gaisras ir sugedė didesnė dalis gyvenamųjų patalpų. Daugelis pagalvojo, kad naujakurių tėvų saleziečių lietas po šios nelaimės bus išardytas. Bet Dievo pagalba ir žmonių nuoširdžius aukos nelaimės ištiktiems saleziečiams daug padėjo: jie jau spėjo atstatyti gaisro sunaikintas patalpas, stato bendrabučius ir būsimosios gim-

nazijos rūmus.

Tėvų saleziečių vieta nepaprastai graži: kalneliai, pakalnės, ažuolynai, didelis tvenkinys, kitoje pusėje išdžiūvus ežerėlis, aplink kalvų virtinė. Todėl nenuostabu, kad tą vietovę ir labai nuoširdžius jaunimo auklėtojus saleziečius nuolat lanko Chicago lietuvių ekskursijos, kad ten saleziečių globai palikti vasarą lietuvių vaikai, kad ten stovklauja ateitininkai, skautai ir kiti.

Įdomūs ir ypač daug pasaulio matę yra Crown Point besidarbuoją saleziečiai. Antai, direktorius yra tėvas Endriūnas, ilgesnį laiką gyvenęs Italijoje ir studijas ten išklause. Tėvas A. Sabaliauskas (knygos "Tarp Imsrės ir Orinoko" autorius) misijonierius Indijoje ir kituose pasaulio kraštuose, tėvas Urbaitis, buvęs Kinijos misijonierius, komunistų kalnys ir neperseniausiai grįžęs į laisvę iš Kinijos kalėjimų. Gi tėvas Perkūmas, tas amžinasis jaunųjų stovyklautojų draugas, šiuo kartu atvykęs talkon iš Venecualos, kur jis darbuojas ta, nykščių lietuvių tarpe, tap pat apie 1952 m. grįžo iš Kinijos kalėjimų vos gyvas. Mačiau jį pirmosiomis laisvės dienomis Chicagoje, suvargusių ir iškankintą. Dabar atsigavęs ir vėl naujos energijos kupinas.

Apie saleziečių darbus, planus ir viltis papasakojo direkt. tėvas Endriūnas. Tėvų saleziečių, kurių pasaulyje yra apie 18000, pirmasis tikslas yra

H. W. MALE

**ENGINEERS  
DESIGNERS**

HEAVY MACHINERY

54 HR. WK.

TOP RATES

VACATION & SICK LEAVE

IN TOWN

**Barnes & Reinecke  
Inc.**

230 E. OHIO ST.

DElaware 7-6350

jaunimo auklėjimas. Jų auklėjimo sistema yra saugomoji, kun. Don Bosco įsteigta: "Vaikai apsaugoti nuo blogo, bet ne bausiti jį nusikaltus". Todėl saleziečiai niekuomet nepalieka jaunuolių vienu, bet visą laiką būna kartu su jais.

Lietuviai saleziečiai Crown Pointe pasiryžę visas jėgas atkoti jaunimo auklėjimui. Šią vasarą ten ištisai buvo saleziečių globojama berniukų stovykla, dabar jie ryžtasi steigti gimnaziją, kur mokslas turėtų prasidėti kitais mokslo metais. Taigi, kada vieną lietuvišką gimnaziją atidaro lietuvių pranciškonai prie Atlanto krantų, vidurvakariuose planuojama atidaryti ir kita gimnazija.

Dar vienas saleziečių užsiimtas uždavinys — tai pastatyti šventovę Šiluvos Marijos garbei. Tokia šventovė įspūdingesnės vietos tikrai niekur neatsirastų, kaip pas tėvus sa-



RŪSTI ir susirūpinusi čekio, t. Miss Bessie E. Roth, kurį per 30 metų išrašinėjo padarius čekius "geriam darbam". Taip bankui nurašė 476.228 dolerius.

leziečius, kur gamtovaizdis labai artimas Lietuvos Šiluvai. Šventovei planai paruošti. Šamata sudaryta (apie 100000 dol.) Valia tikėti, kad ateinančių pavasarį bus prakasti šventovės pamatai.

RETA NAUJIENA,

Kad įvairių pažiūrų rašytojai pasirodžiusią knygą vispasiškai skaitytojui rekomenduotų, tai —

TOMO ŽIŪRAIČIO, O. P.,

**ŽODIS IR GYVENIMAS**

Religinei-tautinei rimčiai

"Tomo Žiūraičio knyga skaitai kaip kokį romaną. Mums krenta į akis autoriaus rašymo meistriskumas bei kūrybinis sintetiškumas: dainiaus, išminčiaus ir karžygio" (Prof. Dr. A. Ramūnas). "Autorius prasikasa pro šimtmečių dulkes ir senąsias tiesas sugyvenimui" (Sal. Narkelūnaitė). "T. Žiūraičio knyga yra nauja teologija, naujas žodis moderniam žmogui" (Kun. Dr. A. Baltinis). "Vikriai parašyta knyga (A. Rimydis). "Naudinga knyga!" (Kan. M. Vaitkus). "Daugiau panašios vertės knygų" (D. Penikas). Knygai įvadą parašė Prof. Dr. A. Maceina. Viršelis dail. V. K. Jonyno.

Knyga gaunama "Darbininke" ir pas platintojus. Kaina \$2.75.

TO PLACE HELP WANTED ADS ASK FOR AD TAKER. TELEPHONE: DEABORN 2-0819.

HELP W. MALE

**CRANE CO.**

HAS JOBS AVAILABLE  
2ND & 3RD SHIFTS

MACHINE OPERATORS  
TURRET LATHE  
BORING MILL  
DRILL PRESS

Other Openings Available

12 1/2% Night Bonus

Steady work — good pay — liberal benefits.

Apply

Employment Dept.—Monday thru Friday

Must speak and understand English

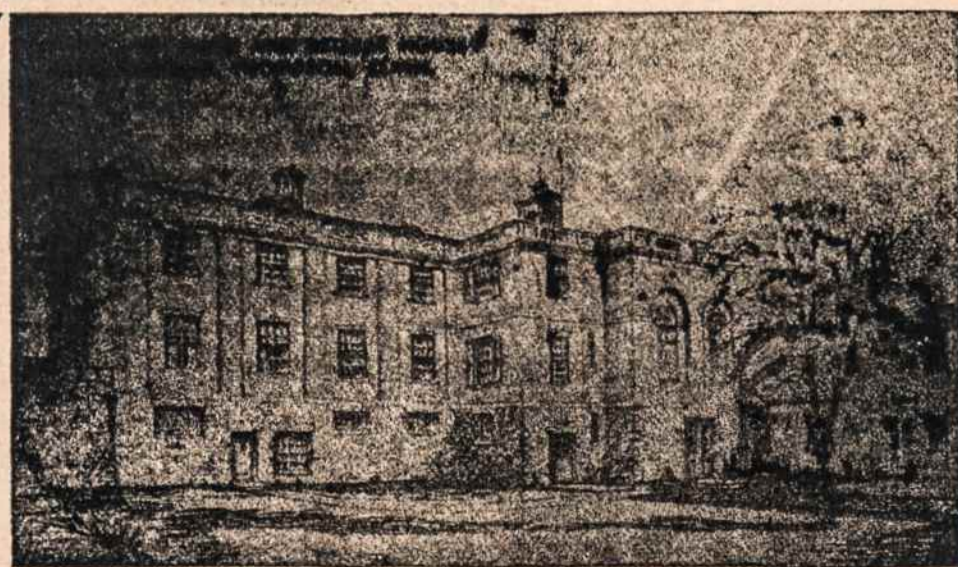
**CRANE CO.**

4200 S. Kedzie

MARIJOS ŠVENTĖJE  
ATNAUJINTŲ NAMŲ  
**PAŠVENTINIMAS**  
RUGSĖJO - SEPTEMBER 9, 1956  
MARIANAPOLYJE, THOMPSON, CONN.

- 1:30 Kryžiaus keliai parke
- 2:30 Pašventinimas namų
- 3:30 Marijos valanda
- 4:30 Procesija su švč. Sakramentu ir palaiminimas

MARIANAPOLIO TĖVAI MARIJONAI



Šiemet sueina 25 metai, kai a.a. vysk. P. Būčys, M.I.C., pašventino Marianapolio mokyklą. Atremontuotame pastate bus vietos 30 studentų, o vasaros metu atostogautojams bei rekolektantams.

Kviečiame visus dalyvauti ir savo aukomis paremti. Vieno kambario įrengimas \$250.

Laukia visų iš arti ir toli

EVERgreen 8-9794

**M. and Z. Collision Works**  
JULIUS MALDUTIS  
savininkas

Sulaikstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET  
BROOKLYN 11, N. Y.

**WINTER GARDEN TAVERN Inc.**

KABARETAS

VYT. BELECKAS savininkas

Baras, Salė vestuvėms,  
parengimams, susirinkimams, etc.



1883 MADISON ST.

BROOKLYN 27, N. Y.

Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood



SPORTAS

SPORTINŲ ŽAIDYNIŲ PRANESIMAS

Pranešame, kad 6-tųjų Šiaurės Amerikos lietuvių Sporto žaidynių II jo rato varžybos, įvyksiančios rugsėjo 1-2 Detroito ir Windsoro miestuose, yra derinamos su tuo pačiu metu Windsore įvyksiančia Kanados lietuvių diena bei Kanados ir JAV lietuvių susitarinimo švente.

Žaidynių informacijos centras ir sportininkų registracija bus Detroito, Neringos knygyne, 1906-25th St., telef. TA 6-7134. Registracija tęsis nuo 8 val. ryto iki 12 val. (šeštadienį). Bus išduodamos dalyvio kortelės, paskirstoma nakvynės, sutvarkoma FASK-to registracinės prievolės ir suteikiama visa reikalinga informacija.

Žaidynių atidarymas ir visos lengvosios atletikos, lauko teniso ir plaukymo varžybos vyks Detroito, McKenzie High School aikštėse ir baseine, 9275 Wyoming. Futbolo varžybos vyks Windsore, Wigle parko aikštėje, Erie St. E. (šeštadienį) ir Memorial parko aikštėje, Ypres Blvd. (sekmadienį). Žaidynių uždarymas ir dovanų įteikimas bus Windsore, Capitol teatro salėje, 121 London St. W.

Šeštadienį, rugsėjo 1

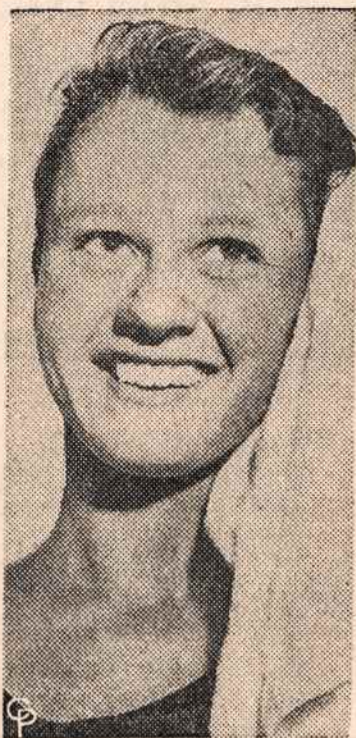
10-6 val. p. p. — Lauko tenisas, 1 val. p. p. — Iškilmingas žaidynių atidarymas ir sportininkų paradas, 1:30 — 5:30 p. p. — Lengvosios atletikos varžybos, 2:30 val. p. p. — Futbolo varžybų pradžia, 2:30-6 val. vak. — Plaukymo varžybos.

Sekmadienį, rugsėjo 2

10 val. ryto — Sportininkų pamaldos Detroito, šv. Antano parapijos bažnyčioje, W. Vernon Hwy. 12-5 val. p. p. — Lauko teniso varžybų tąsa ir finalai, 1-4 val. p. p. — Lengvosios atletikos varžybų tąsa ir užbaigimas, 1:30 val. p. p. — Futbolo varžybų tąsa, 6:30 val. vak. — Žaidynių uždarymo aktas ir dovanų įteikimas. Visa žaidynių programa vykdoma standartiniu laiku (Eastern Standard Time).

Dar kartą visi dalyviai įspėjami, kad pasiimtu savo asmenis dokumentus (imigrantų "žalias kortelės", pasus su vizomis ar pilietybės dokumentus). Varžybinis Komitetas

INFANT OF PRAGUE Statue Dressed in Satin Garmets -12" Tall- \$3.95 Complete—postage prepaid INFANT OF PRAGUE STATUE complete with 7 changes of garments — Mantle colors: Red, blue, white, gold, purple, rose, green. Complete — Postage p.p.d. \$9.95 INFANT OF PRAGUE \$7.50 INFANT OF PRAGUE JOBBERS' INQUIRIES SOLICITED Send check or M.O. to U. S. Statuary Co., Box 292, Brighton 35, Mass.



SARA BARBER, tik 15 metų, o pripažinta viena iš geriausių pasaulio plaukikių.

Paskutinės rungtynes prieš išvykstant

Paskutinės rungtynes prieš išvykstant į žaidynes Detroito — Windsore mūsų futbolininkai žaidė prieš II lygos komandą Kolping S. C., kurią iškėdė 4:0 (3:0). LSK šį kartą sudarė: Klykus II; Didžbalis II, Mileris; Starolis, Daukša, Jokūbaitis (Saveikis); Didžbalis I, Remėza, Steponavičius, Butrimas, Beleckas, Nepasirodė Kligys I ir Vaitkevičius. Mūsų šaliai, nors ir laimėjo net 4:0, bet parodė tikrai neperdaugiasiai. Prieš techniškai neblogą priešininką mūsų šaliai tegalėjo pastatyti fizinį pranašumą bei kondiciją. Siuo ginklu atrodo ir reikės daugiausiai žaidynėse naudotis. Ypač susirūpinti vertėm mūsų puolimas. Prieš latvius, nors ir pro šalį, tai bent buvo šaudyti bandyta. Šį kartą visas mūsų puolikų mokslas pasibaigė ties baudos aikštelės linija. Toliau reikėsi tik nedraus kamuoliu stumdymas, p a s i baigdavęs priešininko gynikų kojęse. Taip pat ir gynimas, šį kartą lengvesnę duoną turėdamas, galėjo daugiau parodyti. Pasiūsti iš gynyimo kamuoliai labai jau retai tepasiekdavo adresatą. Pirmame kėlinyje staugiai prasmukęs Remėza užbaigia žygį energingu šūviu ir jau 1:0 (kodėl nevisados ši, taip), Neilgai trukus Steponavičius šaltai pridėdavo 2:0, o Didžbalis I, kaip paprastai iš dešinio krašto, įstrižu šūviu baigia kėlinį 3:0 mūsų naudai. Antrame kėlinyje, nors LSK dominavimą aikštėje, tepasiektas vos vienas įvartis: Didžbalio I padavimą Butrimas su galva nukreipia į vartus. Darosi aišku, kad ir žaidynėse mūsų šaliai nebus per lengva. Didelis patyrimas bei fizinis kietumas vis tik kalba mūsų naudai. Gana neblogas gynimas bei susiradęs drašos ir pasitikėjimo savimi puolimas galėtų parvežti pergalę į New Yorką.

Mūsų šaliai į Detroitą išvyks.

ŠACHMATAI

Veda K. MERKIS

Illinois rinktinėje 5 lietuviai. Rugpjūčio 19 d. Racinoje įvyko stambus Illinois ir Wisconsin rinktinų susitikimas, paibaigęs Illinois komandos laimėjimu 29:16. Illinois komandoje žaidė penki lietuviai: Kazys Jakštas, Aleksandras Zujus, Pranas Kaivaitis, Vladas Karpuska ir Balys Vosylius. Po tašką laimėjo Zujus, Kalvaitis ir Vosylius.

Tautvaiša ir Jakštas dalyvaus šį savaitgalį dideliame Tartakoverio vardo turnyre Detroito. Povilo Tautvaišos šių metų kredite dvi stambios pergalės; Chicagos miesto ir Trans - Mississippi pirmenybėse. Tartakoverio turnyre mūsų šaliai turės susitikti su geriausiomis Amerikos šachmatų pajėgom, iš New Yorko atvyksta Amerikos championas Arthur Bisguier su kitais meistreriais (W. Shipman, Dr. A. Mengarini ir pan.).

Sio turnyro laimėtoju paskirtas \$500 prizas.

Sis savaitgalis gausus savo varžybomis: Columbus mieste bus Ohio p.bės, Montrealy įvyks Kanados atviros p.bės su \$500 dovana pirmajam vietai. Providence, R. I. bus Naujosios Anglijos p.bės. Visose p.bėse laukiame lietuvių dalyvavimo.

Ches Review, rugpjūčio nr. JAV meistrių sąrašas paminėjo Povilą Tautvaišą ir Kazį

ta autobusu šį penktadienį 8 val. vak. nuo Belecko svetainės. Grįžta pirmadienį.

Krepšinininkės į aikštę

Vyrams krepšinininkams paibaigęs vasaros pirmenybes, ir futbolininkams baigus pasirušiamąsias rungtynes prieš sezoną pradžia, New Yorko lietuvių sportinis gyvenimas nerodo noro sumažėti. Po didesnės pertraukos draugiškų rungtynių išeina žaisti Lietuvos, Sporto Klubo moterų krepšinio komanda. Po pirmo gana sėkmingo pasirodymo tikimasi ir toliau neblogų pasekmių. Rungtynės įvyksta ketvirtadienį, rugsėjo 6, 7 val. vak. Žaidžiama bus Grove Cleveland parke, Granview Ave. ir Stanhope St. kampas, ten pat, kur buvo vasaros krepšinio pirmenybės Lietuvos Atletų Klubui dalyvaujant. A.

ISNUOMOJAMAS

kambarys su apšildymu vienam asmeniui. Galima naudotis virtuve ir vonia, 3 aukštas. Kreiptis rytais nuo 12 val. iki 2 val. ir vakarais nuo 6 val. iki 7 val. Adresas: 60-74 56 St., Maspeth 78, N. Y., 3 aukštas.

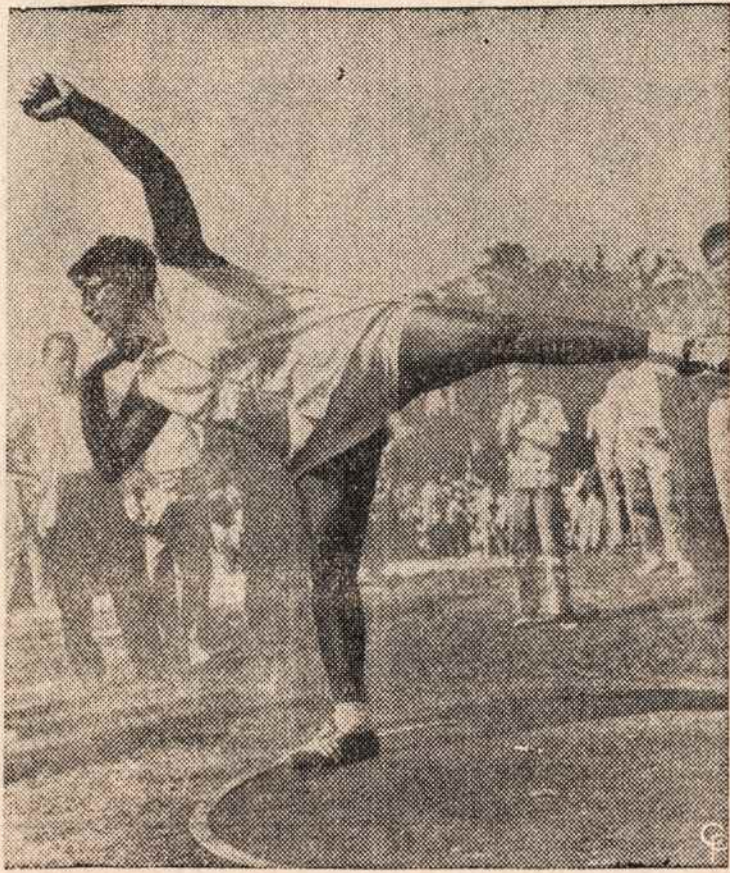
VIEŠPATIES ANGELAS

Nors maldaknygė turi 288 puslapius, bet yra atspausdinta taip gerame ir ploname popieriuje, kad gali tilpti liemenės kišenėje.

Maldaknygė mūsų poeto buvo paruošta atsivėlgiant į naujais liturginiais sąjūdį ir mišių giedamosios daly bei kitos svarbesnės maldos buvo įdėtos drauge lietuviškai ir lotyniškai. Didžioms šventėms ir laidotuviams įdėtos tų dienų kintamosios šv. mišių maldos, joje rasite daugiau kaip 30 giesmių.

Kalbą lygino prof. Dr. A. Salys.

Maldaknygės kainos: Odos lux auksuoti kraštai — \$4.50 Odos imitacija auks. kraštai — \$2.50 — \$2.00 Gaunama "Darbininke".



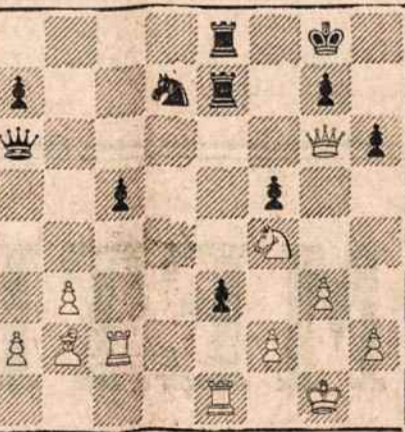
STIPRI MOTINA Mrs. E. Brown turi 9 vaikus, bet kamuolių 226 svarų nusivėdžia 16 pėdų ir 9 1/2 pėdų tolimo. Ji vyksta Australijon į pasaulinę olimpiadą.

Skėmą. Suminėti Vaitonio ir Zilio laimėjimai Ontario ir Montrealio p.bės. Postal Chess skyriuje — Skėma lygiomis su Goldsteinu, Gedraitis laimėjo prieš Beer ir įkeltas į pusfinalį Golden Knights turnyro.

Bostoniškiai renkasi į So. Bostono lietuvių Piliiečių klubą palašti antradieniais nuo 7 val. vakaro, t. y. pusvalandžiu anksčiau, negu iki šiol.

1946 Augsburgio turnyre, Vokietijoje, Povilas Tautvaiša dalinosi 3-4 vt. su didmeistriu Saemischu. (Pirmas buvo W. Unzicker, antras latvis Zemgalis).

Leonas Abramavičius, 1936 m. šachmatų olimpiadoje, Lietuva — Bulgarija rungtynių metu (rungtynes laimėjo Lietuva 6 1/2:1 1/2) susitiko su meistriniu Wojnoff. Abramavičius stipriai kombinuodamas pasiekė žaibišką laimėjimą. Partija idėta į knygą "Olympische Blitzsieg". Balti — Abramavičius; juodi — Wojnoff 1. d4, e6 2. Zf3, d5 3. c4, b6 4. g3, Rb7 5. Rg2, c5 6. 0-0, Zd7 7. Zbd2, Zgf6 8. b3, Rd6 9. Rb2, Vc7 10. Bc1, Bc8 11. Zh4, 0-0 12. c:d5!, e:d5 13. Zf5, Bfe8 14. d:c5, b:c5, b:c5 15. Z:d6, V:d6 16. Be1, Va6 17. Bc2, Be7 18. Zf3, d4 19. Zh4, R:g2 20. Z:g2, Bce8 21. Zf4, Zg4 22. e3, d:e3 23. V:g4!, f5 24. Vg5, h6 25. Vg6!, e:f2 26. K:f2, V:g6 27. B:e7!!, Vb6 28. B:g7, Kf8 29. Zg6, V:g6 30. B:g6 ir juodi pasidavė. Čia pateikiame padėti po baltų ėjimo 25. Vg6!



VACATIONS

A HAVEN FOR HAYFEVER SUFFERERS



MODERN ROOMS

212 E. Oak Ave., Wildwood, N. J. DAY, WEEK OR MONTH Near beach, bus, railway stations and Catholic church. Parking. MRS. MARTIN Phone 2-5722

HELP W. MALE

YOUNG MEN — 16-18. Deliver packages full time, 9 A. M. to 6 P. M., 5 days a week. Good pay. Applications now being accepted for work starting Sept. 1. — Apply — 105 West 56th St. New York City

MASINISTAI

Visiem darbam Lathe & Turret Lathe Oper. Tool Maker Jigs & Fixtures VAN ALLER CORP. 691 Merrick Road Lynbrook, L. I. Tel. LYnbrook 9-9170 (24.M)

TEACHERS WANTED

Part or Full Time PHYSICAL EDUCATION OR Instrumental Music Academy of the Holy Angels Fort Lee, New Jersey Phone: FO 8-0417

PORTERS

Full Time-6 AM 2:30 PM Part Time-6 AM 10 PM Apply 4th floor, Personnel Office ARNOLD CONSTABLE 9 East 39th Street

REIKALINGA VIREJA

Lietuviškai klebonijai New Yorko apylinkėse reikalinga vireja. Teirautis Darbininko administracijoje.

Mašinistai, A

(visiem darbam)

Engine Lathe Hand, A Drill Press Operator, A

Reikia turėti pažymėjimą, kad bent 10 metų esi dirbęs prie precizinio darbo

- Pastovus atlyginimas,
● Atlyginimas priklauso nuo kvalifikacijos
● Bendrovė duoda paramą, jei prireikia pasimokyti.
● Rūpinamasi gydymu, pensija ir apdrauda

Kreiptis į V. T. PIDGEON

BULOVA WATCH CO.

75-20 Astoria Blvd, Jackson Heights, L. I.

Išlipus požeminio traukinio stotyje 74 St. ir Roosevelt Ave, sėsti į autobusą Q-47, kuris nuveža iki fabriko.

REAL ESTATE

IDEAL FOR RETREAT HOUSE RETIRED PRIEST HOUSE CATHOLIC CAMP SCHOOL OR COLLEGE

NEW BRUNSWICK (6 mil. south) N. Y. commuting country estate for sale. 200 years old, oil heat, 7 bedrooms, 7 downstairs rooms, 2 complete bathrooms, 1 washroom, 2-car garage, barn space and facilities. Concrete swimming pool filtered. Patio, bath house, 93 acres. Highway and country road frontage. Wooded area, brook. CHarter 7-5621.

STATEN ISLAND. 2 family dom, 5 pokojų ir lazienka na parterze, 3 pokoje i lazienka na pietrze. Caly pusty. Ogrzew. olejem, garaž. 2 wejścia. Wlaśc. HO 6-1618. (OE)

SULLIVAN COUNTRY tourist or rest home near Catholic Seminary. 14 rooms, 11 bedrooms, living room, dining room, kitchen, 2 1/2 baths, large porch, oil heat, 7 acres, immaculate, furnished, 2-rm. bungalow, garage, Delaware River at door; shopping and railroad close by; beautiful grounds. Sickness compels sale. Price \$22,500. Terms, Henry J. Meyer, Smallwood, N. Y. Phone White Lake 239.

BAYSIDE, L. I. Income Producing 2 family corner 60x100 detached, modern, five rooms each apt. Both available. G. E. oil heat, play room in basement, 2 refrigerators, alumin storms and screens, venetian blinds patio, 2 car garage, private entrance each apt. Near catholic schools and churches. Convent location. \$29,500, terms. Bayside 9-2636.

VILNONĖS MEDŽIAGOS LIETUVAI

ĮVEŽTOS IR VIETOJE GAMINTOS

- Medžiagos vyrų ir moterų eilutėms, švarkams, suknelėms.
● Šilkiniai, rayoniniai, medvilniniai kaspiniai, vilnų audekiai. Yardsai ir gabalais.
● Didelis spalvų ir pavyzdžių pasirinkimas.
● Geriausios rūšys, prieinamos kainos. (Atsinešk šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas)

SAMUEL BECKENSTEIN, INC. TRYS DIDELES KRAUTUVĖS

118 Orchard St. 125 Orchard St. 130 Orchard St., N. Y. C. GRamercy 5-4525 Closed Saturday, open Sunday 9 A.M. to 6 P.M.

Privaziavimas: 8 Ave. Ind. Line, Train D iki Delancy St. Nuo čia pesčiam trumpas keltas iki Orchard St.

TALARSKI FUNERAL HOME

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

380 Maple Avenue, Hartford, Conn. Maloniai patarnauja lietuviams naujai įruošose patalpose, prieinama kaina. Tel. CHapel 6-1377

Paulius Gaubys FOTOGRAFIJA

Portretas, vestuvės, vaikai, įvairūs subuvimai, kopijos ir t. t. Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi allejiniai portretai P. Gaubys foto srity dirbęs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.

85-27 88th St. Woodhaven 21, N. Y. (BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.) Tel.: VI 6-2164 po 6 val. vakaro. nedarbo dienom visą dieną.

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS BANGA

340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y. Garantuoti taisoma televizija, kambariniai bei auto radio stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers). Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica. Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke. Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

PER RADIJA Į LAISVĘ! Jau 15 metų LIETUVIŠKAS ŽODIS IR DAIDA SKAMBA LIETUVOS ATSIMINIMŲ BANGOMIS DIDŽIOJO NEW YORKO NEW JERSEY ir CONNECTICUT LIETUVIAMS PRIMINDANTI MŪSŲ KOVOJANČIA TĖVYNĖ ŠEŠTADIENIAIS 4:30-5:30 val.p.p. STOTIS WCVB 1330 KIL...IR DIREKTORIUS 97.9 MEG. (FM) JOKUBAS J. STUKAS 1264 White St. Hillside, N.J. Waverly 6-3325



# DARBININKAS

## NEW YORKO NAUJIENOS

### Darbininko tradicinis piknikas

įvyksta sekmadienį, rugsėjo 2, Lindeno, N. J., Laisvės parke. Iš visų apylinkių rengiasi atvykti daug žmonių. Šeimninkės iš Lindeno ir Elizabeto visus gardžiai vaišins, šokiams gros lietuviškas Eddie Andrews orkestras.

Brooklyniečių patogumui eis autobusas nuo Apreiškimo parapijos bažnyčios (N. 5th ir Havemeyer St.) 2 val. po pietų. Kelionė ten ir atgal \$1.75.

Kviečiame visus atvykti ir pasiilksminti!

Maspetho liet. parap. bazaras įvyks parapijos salėje nuo rugsėjo 6 iki 13 dienos, o ne pirmuoju savaitgalio, kaip buvo anksčiau skelbta. Kiekvieną vakarą bus didysis laimėjimas iš knygų. Visi apylinkės lietuviai prašomi atsilankyti. Pelnas skiriamas naujos bažnyčios statybai.

Jonas Kuprionis, miškininkas, kuris dabar profesoriauja Louisianos Politechnikos institute, atostogų proga lankė Kanadoje gimines ir grįždamas užsuko į New Yorką, kur aplankė Darbininko redakciją. Su juo keliavo žmona Marija, sūnus Algimantas ir dukterys Danutė ir Dalia.

### Filmas

(Atkelta iš 4 psl.)

**Bigger than Life.** Naujieji "stebuklingieji vaistai", kurie dažnai žmogų išgelbsti nuo sunkiausių ligų, vis dėlto neretai pasirodo esą kenksmingi kūnui ar net dvasiai. Žinoma, kad perdėtas cortisono vartojimas iššaukia tam tikrus psichinius sutrikimus. Tokia tema iškeliama ir šiame cinema kopiniame spalvotame filme su James Mason vyriausiojoje rolėje. Jis vaidina retos ir skaudžios ligos kankinamą mokytoją, kuris besigydydamas cortisonu padaugina vaistų dozę. Tai jį taip paveikia, kad jis pasidaro psichiškai nesveikas. Palikus nuošaly me, dicitrinę propagandą, filmas nėra vis dėlto stiprus nei savo turiniu, nei pagaliau ir vaidyba. Iš James Mason ne kartą esame matę ir geresnių pasirodymų. Filmas gal tik tiek turės naudos, kad vaistų mėgėjus privers pagalvoti apie galimas pasekmes. j b

### Philadelphijos ir New Yorko ateitininkų susitikimas

įvyks rugsėjo 9, sekmadienį, gražioje ir jaukioje Ravenhill Academy, 3480 West Schoolhouse, Germantown, Pa. Programoje pamaldos, kurias laikys Federacijos dvasios vadas T. V. Gidžiūnas, OFM, bendri pietūs, posėdis, laužas ir pašilinksmimas su įvairumais.

Visi ateitininkai sendraugiai, studentai, moksleiviai ir taip pat jų šeimos kviečiamos dalyvauti. Į susitikimą vyksiančius iš anksto prašom užsirašyti Darbininko redakcijoje, tel. GL 5-7281.

Redakcijoje lankėsi dvi seserys vienuolės, viena kazimirietė sesuo M. Liudvika, dabar gyvenanti Chicago, je, antroji sesuo M. Nastazija yra Pasigailėjimo seserų vienuolyne Baltimorėje. Buvo atvykusios į Brooklyną aplankyti savo giminaičių Milašų. Milašienės lydimos lankėsi pranciškonų vienuolyne bei Darbininko redakcijoje.

Lietuviška televizijos programa bus šeštadienį, rugsėjo 8, per 13 kanalą ne 6:30, bet lygiai 6 v. v. Programa skiriama tautos šventei paminėti, Organizuoja Jokūbas Stukas.

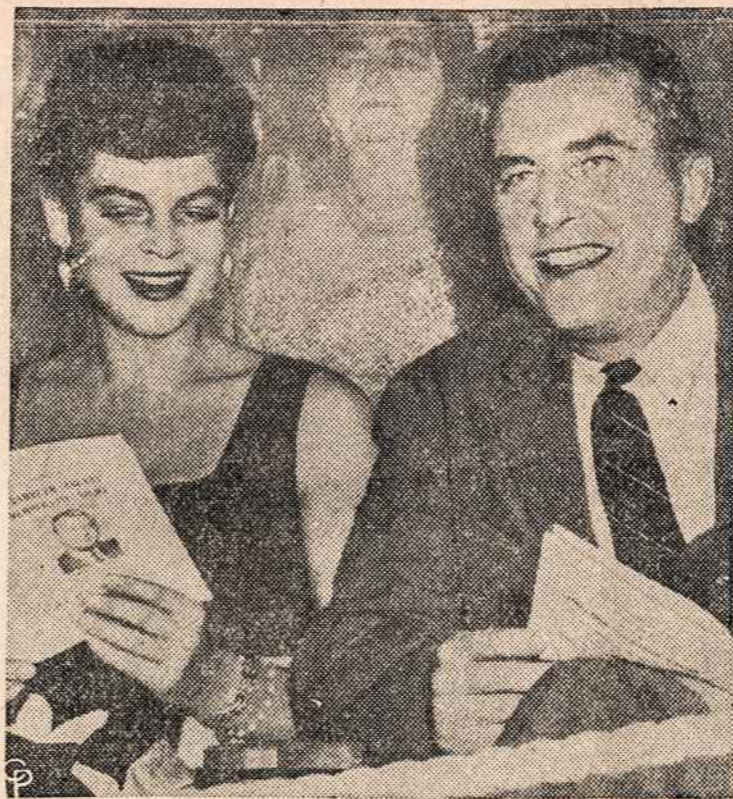
Atsiminimo radijo piknikas įvyksta rugsėjo 9 erdviame Royal Hazelwood Avenue, Rahway, N. J. Pradžią 1 v. Šokiai nuo 4 val. p. p.

N. Y. Santaros skyrius rugsėjo 8 rengia išvyką — gegužinę į Jones Beach pamarį. Išvyksta nuo J. Ginkaus sal. dainių krautuvės 2:30 v. p. p. Informacijų reikalais skambinti P. Bilėnui HY 7-2754.

Laimos knygynas iš 335 Union Ave. persikėlė į 496 Grand St. Naujoji vieta yra prie pat buvusios senosios, tik už kampo. Naujos patalpos gražiai atnaujintos.



VAIZDAS IS FILMO THE BRAVE ONE. Filmas gamintas Meksikoje, mieste, kur filmas vaizduojamas kupinis pragyveno kone visa savo gyvenimą.



GALI BUTI IR VEDYBOS New Jersey gub. R. Meyner su Helela Stevenson, dukterėčia Adlai Stevenson.

## DĖMESIO VERTAS SUMANYMAS

Estų muziko ir dirigento Endel Kalam, gyvenančio Bostone, iniciatyva, susitarus su baltų draugija ateinančių sezoną bus surengtas žymesnių lietuvių, latvių ir estų menininkų koncertų ciklas. Įvyks 3 atskiri koncertai, kuriuos atliks estų smuikininkė Carmen Prii, latvių violončelistas Ingus Naruns ir dainininkas Vaclovas Verikaitis. Pirmą koncertą, rugsėjo 28, Jordan Hall, atliks estų smuikininkė. Kiti bus vėliau, išskirstyti ilgesniais tarpais ligi sekančių metų balandžio vidurio.

Koncertai turi baltų tautų kultūrinio bendradarbiavimo, tautinio susitarimo ir bendros veiklos uždavinius. Jau anksčiau Bostone latvių ir estų tarpe iškilavo tokio bendradarbiavimo pasiūlymai ir jų vykdymas, rengiant bendrus koncertus minėjimus ar kitus rengimus. Kai ateidavo eilė lietuviams, reikalai atsidurdavo akligatvyje. Tolimesnė baltiečių kultūrinė veikla dėl mūsų nerangumo būdavo numarinama. Prieš kelis metus

Jokubo Stuko radijo valandos nuo rugsėjo 22 bus nebe tarp 4:30 ir 5:30, o tarp 1 ir 2 val. p. p.

Šalutai kviečia atvykti į jų stovyklą, kuri yra So. Woodstock, Conn., Mr. Eriksono ūkyje. Stovyklauja apie 250 skautų iš Atlanto pakraščio. Iš New Yorko — 72. Stovyklos uždarymo išskilmės ir didysis atsiveikimo laužas įvyks sekmadienį, rugsėjo 2 dieną.

Gimė Alytei ir Edvardui Stakniam rugpjūčio 25 gimė antra dukrelė, kuriai duota Lilės vardas.

Estų būdu užsibaigė Baltijos tautų bendri koncertai ir lietuvių ir latvių chorų meninis bendradarbiavimas.

Norėdami atgaivinti šių artimų mums tautų tarpusavio ryšius, iniciatoriai, kurių tarpe yra ir keletas lietuvių, ėmėsi šiemet organizuoti baltiečių koncertus. Meno parengimų mylėtojams yra išsiuntinėjami honorarus iš kitur atvykstantiems menininkams. Tom išlaidom padengti norima suburti bent 500 narių. Koncertų rengimo darbai paremti latviai jau yra užsiskakę apie 250 bilietų. Nors estų Bostone su visais šeimų nariais nepriskaitoma nė šimto, 50 asmenų užsirašė šios koncertų serijos nariais. Na, o kaip lietuviai? Kaip ir anksčiau, mes likome pasyviausi iš mūsų buvusių kaimynų: vos 30 teatsiliepė. Pagal dabartinius davinius latviai ir estai sudarys daugumą baltų koncertų serijos narių. Prašosi išvada, jog ir mum reikėtų atsirevanšuoti panašiu dėmesiu jų menininkams.

B. K. S.

### STOUGHTON, MASS.

Sekmadienį, rugpjūčio 19, 6:30 val., laikydamos mišias bažnyčioj, staiga susirgo ir nuėjo kun. M. Vembrė. Iškviestas gydytojas ir greitąją pagalbą, ligonis buvo nugabentas į kleboniją. Šiuo metu jo sveikata taisyti.

## BOSTONO ZINIOS

### BROCKTONE

Nukryžiuotojo Jėzaus seserim paremti piknikas įvyksta Darbo šventėje (Labor Day), rugsėjo 3, pirmadienį. Mišios ir pamokslas 10, pietūs 12. Programa prasideda 2 val. p. p. Kalbės Brocktono miesto majoras Peterson ir Rocky Marciano. Bus orkestrų muzika ir šokiai. Pelnas skiriamas naujos koplyčios statybai.

LDS Centro Valdybos posėdis įvyks šeštadienį, rugsėjo 1 d., šv. Petro lietuvių parapijos klebonijoje. Susirinkimas svarbus. Kviečiame dalyvauti.

Kun. Juozas Vaškas, MIC, marijonų vicegenerolas, rugpjūčio 17—19 lankėsi Bostone ir buvo apsištojes šv. Petro parapijos klebonijoje. Rugpjūčio 26 parapijos bažnyčioje aukėjo mišias ir pasakė pamokslą.

Kun. Pr. Virmauskis, parapijos klebonas rugpjūčio 28—30 d. d. buvo išvykęs į diocelijos seminariją atlikti metinių trijų dienų rekolekcijų. Kitą savaitę rekolekcijoms išvyksta kun. A. Kneizys.

Parapijos CYO orkestras rugpjūčio 26 d. dalyvavo St. Mary's parapijos surengtose varžybose (Droms by de Sea) prie Nantasket parmario. Čia už gerą grojimą buvo pripažinta pirmoji vieta ir įteikta laimėjimo taurė ir 75 dol. pinigėnė dovana. Tai jau ketvirtą kartą laimėjimo taurė.

Adv. J. Grigalius pereitą savaitę pasisamdė darbininką įdėti savo namui naujus vandentiekio vamzdžius, o pats su šeima išvažiavo į Cape Cod. Pietų metu, rugpjūčio 24, gavo telefoninį pranešimą, kad Bostone dega jo namas. Pasirodo, darbininkas suliedindamas vamzdžius uždegė sieną. Gaisras ir gesint vanduo padarė didelius nuostolius.

Pranas Beineris, gyv. 6 Cameron St., Dorchester, Mass., važiuojant jam autobusu, buvo sužeistas ir nuvežtas į Bostono miesto ligoninę. Iš ligoninės grįžo ir gydosį namuose.

Pakrikštyta šv. Petro parapijos bažnyčioje rugpjūčio 26 pakrikštyta Karolio Kasmausko ir Margaritos Rogers - Kasmauskienės dukterė Karen ir Onos vardais. Tėvai gyvena 7 Orton Marotta Way, So. Boston. Tą pačią dieną pakrikštytas Stasio Trepensio ir Eugenijos Simonauciūtės - Trepenskiens sūnus Stasio ir Pranciškaus vardais. Tėvai gyvena 425 W. 4-ta gatvė, So. Boston.

### J. B. SHALINS - ŠALINSKAS

Laidotuvių Direktorius  
84-02 JAMAICA AVE.  
(prie Forest Parkway Station)  
Woodhaven, N. Y.  
Sutekliai garbingas laidotuves.  
Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija.  
Tel. Virginia 7-4499

EVERgreen 8-9770

### Joseph Garszva

GRABORIUS  
BALSAMUOTOJAS

231 Bedford Ave.  
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

### Matthew P. Ballas

(BIELIAUSKAS)  
FUNERAL HOME  
M. P. BALLAS—Direktorius  
ALB. BALTRONAS-BALTON  
Reikalų Vedėjas

660 Grand Street  
Brooklyn, N. Y.  
NOTARY PUBLIC

Tel. EVERgreen 7-4335

### Stephen Aromiskis

(ARMAKAUSKAS)  
Graborius-Balsamuotojas  
MODERNIŠKA KOPLYČIA  
423 Metropolitan Ave.  
Brooklyn, N. Y.

### William J. Drake

Dragūnas

LIETUVIS ADVOKATAS  
Telefonas JAMAICA 6-7272

### BARASEVIČIUS ir ŠČUNUS FUNERAL HOME

251 W. Broadway  
South Boston, Mass.  
JOSEPH BARACEVIČIUS  
Laidotuvių Direktorius  
Tel. ANDrew 8-2590

### WAITKUS FUNERAL HOME

197 Webster Avenue  
Cambridge, Mass.  
PRANAS WAITKUS  
Laidotuvių Direktorius  
ir Balsamuotojas  
NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį  
Nauja moderniška koplyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemaisiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.  
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

### Nervin



Alexander's Nervinė veikia nuo visokių nervų netvarkinų gumo, galvos kvaišimų ir skaudėjimų, rūpesčio ir susikrėtimto, isterijos ir bėmėgės, išgąščio ir karščiavimo, širdies supykimų ir šurpuliavimų, ausų spigimo ir greito pavargimo, dieglių ir vidurių nemalimo. Nervinė yra mišinys daugelio šaknų, žolių, žiedų, žievių ir riešutų. Vartojama arbatos formoje. Daug kam pagelbėjo ši Nervinė. Ir mūsų Nervinėje nėra nieko kenksmingo. Svaras \$5.00.

ALEXANDER'S CO.  
414 Broadway  
So. Boston 27, Mass.

## Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui

kreiptis pas

### Juozas Andriušis

GENERAL INSURANCE BROKER  
CONSULTANT - NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai. Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, bizniai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.

Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut

Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Kreptis: šokiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak., šeštadieniais 9 val. ryto iki 6 val. vak.

### Juozas Andriušis

238 Leonard Street  
EVERgreen 7-8247.  
Brooklyn 11, N. Y.

# DARBININKO METINIS PIKNIKAS

Bus dainos ir šokiai, grojant EDDIE ANDREWS orkestrui

RUGSĖJO

2

SEKMADIENĮ

Visus lietuvius iš plačios New Jersey bei New Yorko apylinkės maloniai kviečiame atvykti į šį mūsų laikraščio parengimą. Brooklyniečių patogumui eis autobusas nuo Apreišk. par. bažnyčios (N. 5th ir Havemeyer St.) 2 val. popiet. Kelionė ten ir atgal \$1.75.

Pradžią 2 val. popiet

Įeinant aukojama 75c.

LIETUVIŲ

LAISVĖS

PARKE

LINDEN, N. J.